

STAVEBNÍCTVO

KVARTÁLNA ANALÝZA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA Q1/2015

Výskum potenciálu stavebníctva v krajinách strednej a východnej Európy

ANALYSES FOR DECISION MAKING

125 ROKOV
VÝROBY CEMENTU
NA SLOVENSKU

Podakovanie

Vážení čitatelia,

ďakujeme, že využívate Kvartálnu analýzu slovenského stavebníctva Q1/2015, ktorú pre vás pripravila spoločnosť CEEC Research za podpory generálneho partnera Považskej cementárne, zlatého partnera spoločnosti SGCP Weber, strieborného partnera spoločnosti Ramirent a ďalších partnerov.

Táto štúdia je spracovaná na základe údajov získaných z 200 uskutočnených osobných a telefonických interview s kľúčovými predstaviteľmi vybraných stavebných a projektových spoločností. Uvedené rozhovory so všetkými spoločnosťami boli vykonané v priebehu februára 2015.

Okrem štandardnej analýzy celej vzorky stavebných spoločností ponúka tento výskum detailné informácie o postojoch hlavných segmentov podľa dvojrozmernej segmentácie vzorky, (teda z hľadiska veľkosti stavebných spoločností, ako aj stavebného zamerania účastníkov). Segmenty rozdeľujeme na veľké a stredné/malé spoločnosti, z druhého hľadiska na segmenty zaoberajúce sa pozemným alebo inžinierskym staviteľstvom.

Vďaka tomu môže táto Kvartálna analýza slovenského stavebníctva Q1/2015 poskytnúť úplne vyvážené, aktuálne

a dostatočne podrobné údaje o slovenskom stavebníctve, nevyhnutné pre rozhodovanie vedúcich predstaviteľov spoločností podnikajúcich v danej oblasti.

Podakovať by sme chceli jednak predstaviteľom stavebných firiem, ktoré nám venovali svoj čas a poskytli potrebné informácie pre spracovanie tejto štúdie, a jednak všetkým aktívnym užívateľom, ktorí nám pravidelne poskytujú cenné návrhy, vďaka ktorým sme schopní lepšie a efektívnejšie uspokojovať ich informačné potreby.

Jiří Vacek

Riaditeľ spoločnosti
CEEC Research

Anton Barcák

Generálny riaditeľ
Považská cementáreň

Partneri

CEEC RESEARCH

ĎAKUJE VŠETKÝM SVOJIM PARTNEROM, BEZ KTORÝCH BY NEBOLO MOŽNÉ ANALÝZY STAVEBNÍCTVA VYBRANÝCH KRAJÍN STREDNEJ A VÝCHODNEJ EURÓPY PRAVIDELNE SPRACOVÁVAŤ A BEZPLATNE POSKYTOVAŤ.

Generálny
partner

Zlatý
partner

Strieborný
partner

Výhradný
stavebný
partner

Výhradný
projektový
partner

Výhradný
poistovací
partner

Výhradný partner
pre energeticky
efektívne fasády

Výhradný
developer
partner

Partneri

Mediálni
partneri

Zhrnutie

Kapitola 1

V roku 2015 dôjde až podľa siedmich z desiatich riaditeľov stavebných spoločností k prvému miernemu rastu slovenského stavebníctva. Sektor v tomto roku zvýši svoj výkon o 2,4 percenta. Optimistickejšie sú hlavne veľké spoločnosti a firmy zaoberajúce sa inžinierskym staviteľstvom. Ďalšie pozvolné zlepšenie výkonu slovenského stavebníctva príde v roku 2016.

str. 5

Kapitola 2

S očakávaným rastom stavebníctva pre rok 2015 zlepšujú stavebné spoločnosti tiež predikciu vývoja svojich tržieb. Tržby by v roku 2015 mali rásť vo všetkých sledovaných segmentoch, najoptimistickejšie sú pre rok 2015 hlavne veľké stavebné spoločnosti. Ďalší rast sa očakáva pre rok 2016.

str. 11

Kapitola 3

V lepšie výkony ako konkurencia a v jej prekonanie v roku 2015 verí polovica riaditeľov stavebných spoločností (50 %), ďalšia tretina firiem (34 %) očakáva stabilný vývoj a zachovanie tržného podielu na rovnakej úrovni ako v minulom roku. Pre rok 2016 sú očakávania riaditeľov stavebných firiem podobné.

str. 15

Kapitola 4

Vytaženie kapacít stavebných spoločností sa v porovnaní s minulým prieskumom znížilo, ale v medziročnom porovnaní je vyťaženie kapacít mierne vyššie ako v minulom roku. Viac ako tretina firiem plánuje rast počtu pracovníkov, štvrtina i zvýšenie svojich kapacít v oblasti stavebnej mechanizácie. Aktuálne vlastnými kapacitami zaisťujú firmy približne polovicu hodnoty zákaziek.

str. 16

Kapitola 5

Štvrtina spoločností pripravuje pre rok 2015 zvýšenie cien svojich stavebných prác, tie by mali v priemere zdražiť o 7 percent. Rast cien plánujú hlavne veľké stavebné spoločnosti – ich navýšenie bude realizovať až sedem z desiatich organizácií. Hlavnými dôvodmi tohto zvýšenia bude rast nákladov v podobe subdodávateľských prác a rovnako snaha o vytvorenie alebo zvýšenie ziskovej marže.

str. 22

Kapitola 5

Takmer polovica firiem (46 %) na trhu uvádza, že ich ceny sa v porovnaní s rokom 2008 znížili a to v priemere o 16 %. Najčastejšie sa ceny znížili u veľkých stavebných spoločností a to až u ôsmich z desiatich firiem (82 %). Z pohľadu stavebného zamerania zníženie cien častejšie potvrdzujú firmy z pozemného staviteľstva (47 %).

str. 26

Kapitola 6

Rok 2015 podľa riaditeľov projektových spoločností prinesie rast objemu projektových prác (o 3,8 %). Základom pre rast trhu by mal byť rast ako súkromných, tak aj verejných investícií. Štvrtina firiem preto už plánuje zvyšovať svoje kapacity a najímať nových pracovníkov. Ďalší rast sektora sa predpokladá v roku 2016.

str. 27

Kapitola 6

Priemerný hrubý plat vysokoškolača, keď do projektovej firmy nastupuje, je v prevažnej väčšine prípadov do 800 EUR. Po piatich rokoch praxe dosahuje plat najčastejšie 800 až 1 200 EUR, ale výnimkou nie sú ani platy do 1 600 EUR. Pokiaľ do firmy nastupuje skúsený človek, pohybuje sa jeho nástupný plat najčastejšie medzi 800 až 1 000 EUR, nástupné platy môžu byť aj však do 1 600 EUR, výnimočne vyššie.

str. 33

1 V roku 2015 dôjde až podľa siedmich z desiatich riaditeľov stavebných spoločností k prvému miernemu rastu slovenského stavebníctva. Sektor v tomto roku zvýši svoj výkon o 2,4 percenta. Optimistickejšie sú hlavne veľké spoločnosti a firmy zaoberajúce sa inžinierskym stavitelstvom. Ďalšie pozvolné zlepšenie výkonu slovenského stavebníctva príde v roku 2016.

Slovenské stavebníctvo v roku 2015 porastie o 2,4 percenta

Výsledky najnovšieho výskumu, ktorý CEEC Research realizoval s generálnymi riaditeľmi a členmi predstavenstva stavebných spoločností potvrdzujú trend očakávaného zlepšenia vývoja slovenského stavebníctva pre rok 2015. Naviac aktuálne predikcie budúceho vývoja pre rok 2015 ukazujú na mierne zlepšenie predpovedí oproti očakávaniam riaditeľov z novembra minulého roku. Výkon slovenského stavebníctva by mal po predchádzajúcich šiestich rokoch konzistentného poklesu po prvýkrát dosiahnuť rastu a to o 2,4 percenta. Novembrové predikcie ukazovali na miernejší rast a to o 1,9 percenta. Zvýšenie výkonu sektora v roku 2015 očakáva nadpolovičná väčšina riaditeľov stavebných spoločností (70 %), štvrtina riaditeľov (26 %) stále očakáva pokles sektora. Predikcie riaditeľov prináša nižšie priložený graf.

Slovenské stavebníctvo v roku 2015 po prvýkrát od začiatku krízy v roku 2008 vykáže mierny rast. Sektoru pomáhajú hlavne veľké štátne zákazky na dopravnú infraštruktúru. Stále ale zostávajú problémy z minulosti v podobe časti stratových zákaziek v zásobníkoch práce stavebných firiem alebo aj tvrdé dopady na stredné a menšie firmy spôsobené reštrukturalizáciami niektorých veľkých spoločností.

Jiří Vacek
riaditeľ, CEEC Research

Rok 2015 je, ako sa už ukazuje, a bude rokom pozvolného stúpania stavebného sektora. Vzhľadom na reštrukturalizačné procesy veľkých stavebných firiem, žiaľ nemožno zároveň hovoriť o jeho stabilizácii. Pre malých a stredných stavebných podnikateľov to bude rok ťažkého prežitia.

Magdaléna Dobišová
generálna riaditeľka, Skanska SK, a.s.

Stavebný trh v roku 2015 v porovnaní s rokom 2014 porastie – zákazky, ktoré začali ešte v roku 2014 budú pokračovať a v roku 2015 budú zahájené zákazky nové.

Philippe Corbel
generálny riaditeľ, Inžinierske stavby, a.s.

Tento rok očakávame, že stavebný trh na Slovensku bude rásť. Pomôžu mu hlavne štátne zákazky, či už na diaľničné alebo železničné stavby. Pripravujú sa menšie tendre na opravu ciest 1. triedy, či tendre vo vodohospodárskom sektore.

Marián Moravčík
generálny riaditeľ, VÁHOSTAV – SK a.s.

To, že v slovenskom stavebníctve dochádza v roku 2015 k nárastu výkonnosti, potvrdzujú už nové zákazky hlavne v dopravnej infraštruktúre. Pre stavebné spoločnosti na Slovensku, osobitne pre portfólio subdodávateľov, t. j. konkrétnych realizátorov stavebných prác a dodávateľov stavebných materiálov, ostáva záťaž z prebiehajúcich a hroziacich procesov reštrukturalizácie, z nízkych/stratových cien a neúnosne dlhých platobných termínov v slovenskom stavebníctve, ale aj z nemorálnej praxe hľadania spôsobov nezaplatenia za vykonané práce a dodaný tovar. Takže, okrem väčšieho výkonu slovenského stavebníctva, musí dôjsť v záujme jeho stabilizácie, aj k odstráneniu uvedených negatív.

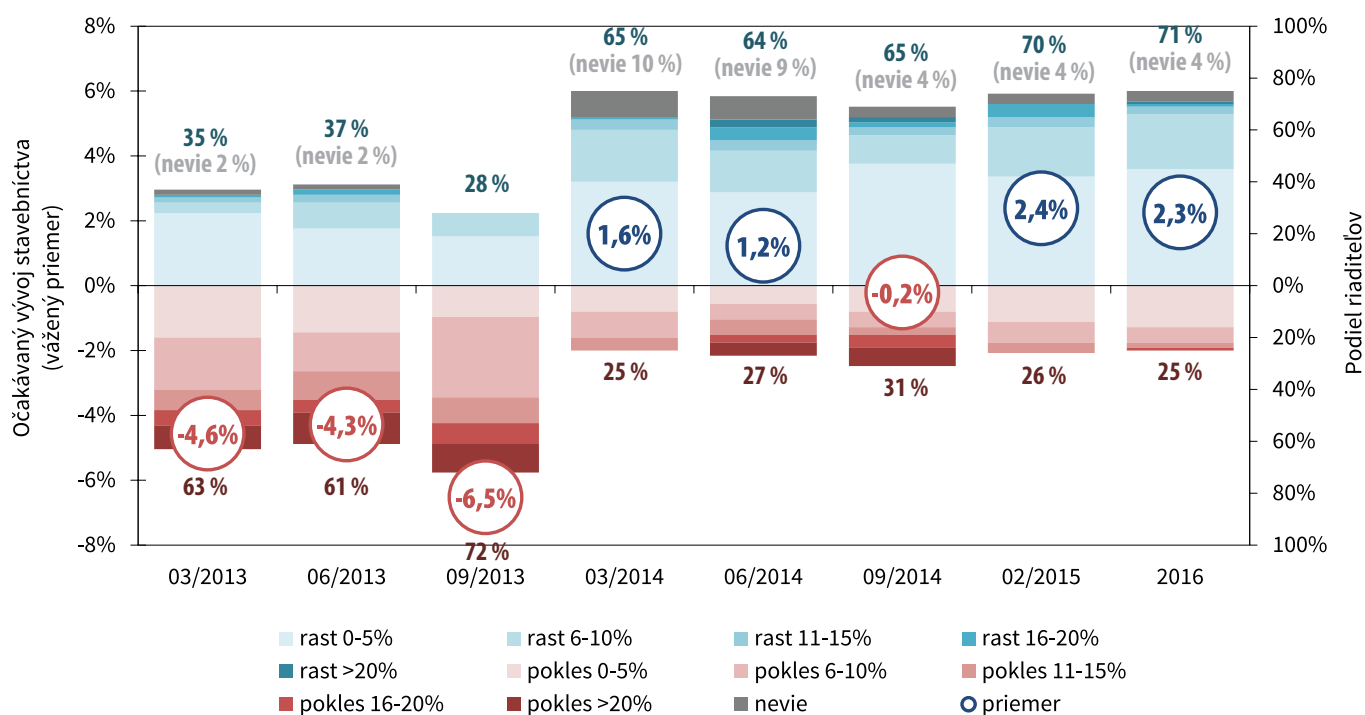
Anton Barčík
generálny riaditeľ, Považská cementáreň, a.s.

Skutočne očakávam, že po dlhom období poklesu dôjde v roku 2015 k určitému rastu, ktorý bude spojený s nárastom tržieb v segmente inžinierskeho staviteľstva a s dočerpaním fondov EÚ v jednotlivých operačných programoch. Ak bude pokračovať príprava infraštruktúrnych projektov aspoň štandardným tempom, vidím vývoj stavebníctva v tomto a nasledujúcich rokoch pozitívne. Prvýkrát sa začínam obávať o to, či sú firmy pôsobiace na našom trhu schopné kapacitne zvládnuť vyšší počet projektov vo vysokej kvalite, nakoľko viaceré sú zamerané len obchodne. Ak začnú ďalšie pripravované projekty diaľnic a železníc a pripočítame k tomu projekt PPP D4/R7, obávam sa, že súčasné kapacity nebudú schopné tento rozsah zvládnuť.

Ján Záhradník
obchodný riaditeľ, Doprastav a.s.

Očakávaný vývoj stavebníctva

V roku 2015 očakávame mierny nárast objemu stavebnej produkcie v SR. Ako možný problém vidíme nedostatok kapacít.

Miroslav Zobaník
generálny riaditeľ, Metrostav Slovakia a.s.

Očakávam v roku 2015 pozvoľný rast slovenského stavebníctva.

Viliam Ondrejka
predseda predstavenstva, ViOn a.s.

Vývoj stavebníctva očakávame ako mierny rast záujmu od investorov vo viacerých sektoroch pozemného stavebníctva. Najmä v oblastiach rezidenčnej výstavby a priemyselných stavieb.

Erik Ivaničko
obchodný riaditeľ, člen predstavenstva, HANT BA a.s.

Riaditelia veľkých spoločností očakávajú rast výkonu sektora až o 4,5 percenta

Pohľad optikou veľkých a stredných/malých spoločností ukazuje na rozdielny vývoj predikcií v segmentoch. Segment veľkých firiem je optimistickjší, aktuálna predikcia riaditeľov veľkých firiem ukazuje na rast stavebníctva v budúcom roku o 4,5 percenta (v novembri rast o 2,8 %). Navyše zvýšenie výkonu sektora predikujú takmer všetci riaditelia veľkých firiem (95 %, v novembri 90 %). V segmente malých/stredných firiem dosahuje podiel spoločností očakávajúcich zvýšenie výkonu aktuálne 64 percent. Jedná sa ale rovnako o zlepšenie oproti predikciám z novembra minulého roku (53 %). Vážený priemer očakávania týchto stredných/malých firiem ukazuje pre rok 2015 aktuálne na rast stavebníctva o 1,9 percenta (v novembri rast o 1,7 %).

Zákaziek na slovenskom trhu jednoznačne pribúda. Už teraz sme zaznamenali nedostatok kapacít u menších a stredných realizačných firiem. Predpokladám, že s rastúcim dopytom, sa bude tento problém prehlbovať.

Branislav Bačo
obchodný riaditeľ, Ruukki ČR, SR

Vzhľadom na avizované nové súťaže NDS a. s. na diaľniciach a rýchlostných cestách a to obchvat Prešova, Budimír-Bidovce, R3, vypísanie súťaže ŽSR na stavbu modernizácie železnice pri Púchove, akcie protipovodňových opatrení, projekty vodární a kanalizácií, revitalizácií miest a obcí možno predpokladať, že v roku 2015 bude výrazný objem novo vypísaných súťažných príležitostí. Taktiež možno očakávať oživenie príležitostí v oblasti privátneho stavebníctva v pozemnom staviteľstve. Pri zohľadnení t. č. už prebiehajúcich stavieb a uzatvorenie verejného obstarávania avizovaných nových súťaží je vysoký predpoklad výrazného vzostupu stavebníctva v roku 2015 oproti minulým rokom.

Miroslav Beka
riaditeľ organizačnej zložky Slovensko divízia Dopravné stavby, HOCHTIEF CZ, a. s.

Rast stavebníctva predikujú dve z troch firiem z pozemného staviteľstva

Pokiaľ sa na túto oblasť pozrieme z hľadiska spoločností zaoberajúcich sa pozemným alebo inžinierskym staviteľstvom, riaditelia spoločností z pozemného staviteľstva zlepšili svoje očakávania vývoja slovenského stavebníctva v roku 2015. Rast očakáva aktuálne nadpolovičná väčšina z nich (64 %, v novembri 55 %) a priemer ich odpovedí vývoja stavebníctva pre rok 2015 ukazuje na rast sektora o 2,0 percenta (rovnako ako v novembri).

Naša spoločnosť má viacero pozitívnych správ v segmente priemyselných stavieb. Zdá sa, že po stagnácii v roku 2014 dochádza k veľmi miernemu oživeniu v tomto segmente. Investori sú ale veľmi opatrní a projekty sa rozvíjajú pomalšie.

Martin Stoličný
konateľ, REDE-IMMO s. r. o.

V roku 2015 aktuálne očakávam skôr stagnáciu.

Marián Hybler
obchodno-výrobný riaditeľ, REMESLO stav s. r. o.

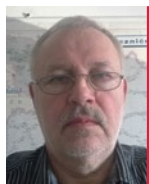
Firmy z inžinierskeho staviteľstva očakávajú zvýšenie výkonu stavebníctva o 3,5 percenta

Čiastočné zlepšenie výhľadu je možné vidieť u spoločností zaoberajúcich sa inžinierskym staviteľstvom. Rast sektora v roku 2015 očakáva deväť z desiatich riaditeľov týchto firiem (88 %, v novembri 74 %) a priemer odpovedí riaditeľov týchto spoločností ukazuje na rast celého sektora o 3,5 percenta (v novembri rast o 1,6 %). Sektor inžinierskych stavieb je optimistický hlavne v dôsledku znateľného nárastu verejných zákaziek, ktoré idú práve do inžinierskeho (z hlavnej časti dopravného) staviteľstva.

Sme presvedčení, že bude pokračovať rast stavebného sektora, hlavne potom dopravného staviteľstva a sektora vodohospodárskych stavieb. Európske peniaze je nutné preinvestovať, nie vracať.

Milan Svoboda
riaditeľ, STAVBY MOSTOV SLOVAKIA a. s.

Domnievam sa, že bude pokračovať pozvoľný rast sektora, hlavne v bytovom a cestnom staviteľstve.

Jozef Bošanský
predseda predstavenstva, Železničné stavebníctvo Ba. a. s.

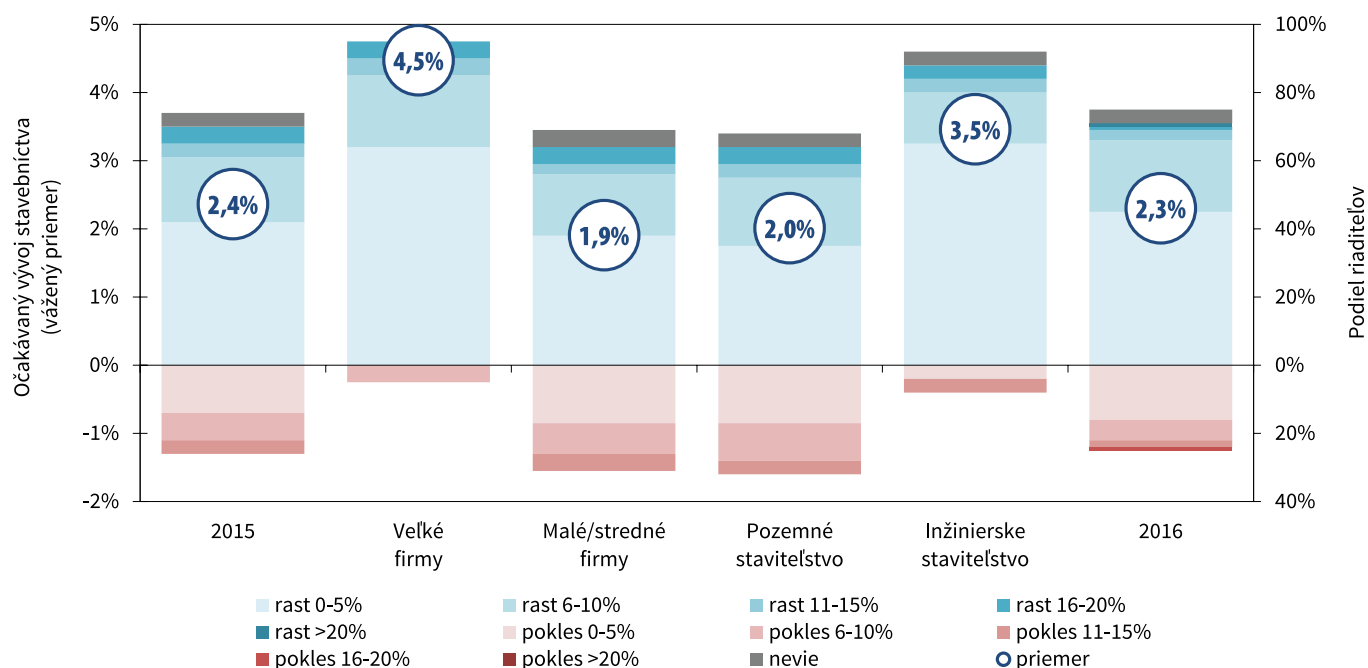

Na základe informácií od našich klientov zo sektora stavebníctva, očakávame mierne rast. Očakávame nárast v súkromných developerských projektoch ako aj oživenie projektov, ktoré boli v predchádzajúcich rokoch zmrazené. Taktiež bude pokračovať výstavba štátnej infraštruktúry.

Peter Buday
vrchný riaditeľ - úsek underwritingu a maklérskeho obchodu,
Generali Poistovňa, a. s.

**Najoptimistickejšie
sú veľké spoločnosti**

Očakávaný vývoj stavebníctva podľa jednotlivých segmentov 2015 - 2016

Očakávam naozaj veľmi mierny rast sektora, nakoľko štátne zákazky nebudú hnacím motorom napriek ich jednoduchému numerickému rastu. Ich celkový vplyv však nebude rozhodujúci.

Dušan Jasečko
generálny riaditeľ, Keraming a. s.

Vzhľadom na kroky vlády a príslušného ministerstva, ktorými sa snaží oživiť sektor stavebníctva, okrem iného, aj zákazkami vo verejnom záujme (diaľnice, rýchlostné cesty a pod.), je predpoklad, že veľkí hráči na trhu budú mať dostatočný priestor na využitie svojich výrobných kapacít, čím sa vytvorí priestor, pri realizácii investičných zámerov menšieho rozsahu, aj pre malé resp. stredne veľké stavebné spoločnosti, pre ktoré sú práve zákazky menšieho rozsahu životne dôležité. Preto predpokladám celkové mierne oživenie stavebného sektora.

Slavomír Cifrik
konateľ, UNIPRASTAV s. r. o.

Očakávame pozitívny vývoj pre rok 2015, predpokladáme rast v sektore stavebníctva z dôvodu veľkej snahy dočerpať maximum z ponúknutých eurofondov ešte za predošlé programové obdobie, ktoré je možné čerpať až do konca roku 2015.

Michal Kudzia
podpredseda predstavenstva, riaditeľ, ELZA –
Elektromontážny závod Bratislava a. s.

**53 % firiem očakáva rast
verejných investícií, 49 % rast
privátnych investícií**

Základom pre vyššie uvedený vývoj v roku 2015 bude podľa slov riaditeľov rast skôr verejných investícií, čo potvrdzuje mierne nadpolovičná väčšina spoločností (53 %). Nárast verejných investícií predikujú hlavne zástupcovia veľkých spoločností a firiem z inžinierskeho staviteľstva (potvrdzuje 94 % resp. 78 % riaditeľov). Avšak situácia by sa mala zlepšovať i v oblasti privátnych investícií, rast investícií od súkromných investorov očakáva takmer polovica predstaviteľov firiem (49 %).

Rok 2015 bude určite rokom rastu sektora, nakoľko celkový stav či už v súkromnom sektore na trhu s realitami (bytové projekty, administratíva) je ťahaný so stále výhodnejšími hypotekárnymi ponukami bánk a taktiež rastúcim dopytom v oblasti komerčných nehnuteľností. Čo sa týka vplyvu verejného sektora na očakávaný rast, tu vidíme prevažne príčinu rastu v nutnosti dočerpania eurofondov do konca roku 2015, pričom všetky pripravované projekty či už v segmente pozemného staviteľstva ale aj v segmente inžinierskych stavieb sa reálne prejavujú vo výkonoch stavebných spoločností. Je veľa projektov, ktoré z hľadiska komplikovaného procesu verejného obstarávania sa z časového hľadiska posúvali a musia byť dokončené v tomto roku.

Miroslav Lapuník
obchodný riaditeľ, EURO- BUILDING a. s.

Verím, že bude pokračovať rast v stavebníctve, ktorý je vyvolaný množstvom nových projektov vo výstavbe diaľnic, rýchlostných ciest, vodohospodárskych stavieb, ktoré sú financované z fondov Európskej únie.

Jozef Hric
predseda predstavenstva, generálny riaditeľ, TuCon a. s.

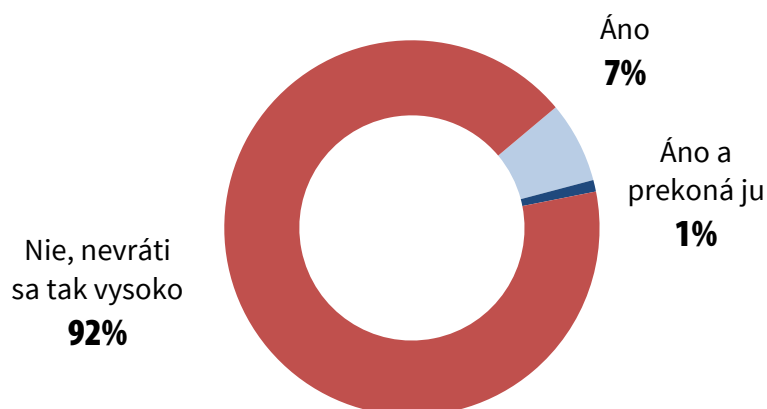
Predpokladáme pozvoľný rast, ktorý bude podporený hlavne infraštrukturálnymi investíciami.

Libor Táglich
výkonný riaditeľ CZ/SK, RAMIRENT s. r. o.

**Návrat na úroveň roku 2008
sa v budúcich piatich rokoch
neočakáva**

Výkon roku 2008, t. j. vrcholu slovenského stavebníctva, ale podľa predikcií riaditeľov stavebných firiem nie je možné v priebehu ďalších piatich rokov očakávať. Zhodujú sa na tom takmer všetci riaditelia stavebných firiem (92 %). Iba necelá desatina spoločností (8 %) pripúšťa, že by úroveň roku 2008 mohla byť dosiahnutá alebo aj prekonaná.

Vráti sa slovenské stavebníctvo v priebehu nasledujúcich piatich rokov na úroveň z roku 2008?

V roku 2016 bude sektor pokračovať miernym rastom o 2,3 percenta

Ako ukazujú predchádzajúce odstavce, výhľad riaditeľov na rok 2015 je mierne optimistický. Opäť sme sa v aktuálnom výskume zamerali na rok 2016 a na to, či riaditelia očakávajú, že sa rast sektora podarí udržať a ten už tak bude mať krízu definitívne za sebou. Výsledky ukazujú, že podľa riaditeľov stavebných firiem bude sektor v roku 2016 ďalej mierne rásť a to o 2,3 percenta. Na ďalšom pozvoľnom zvyšovaní výkonu sektora sa zhoduje sedem z desiatich firiem (71 %). Rast očakávajú zástupcovia všetkých segmentov, a to na veľmi podobnej úrovni.

Situácia v ďalších krajinách Vyšehradskej štvorky

Vývoj stavebníctva (predikcie firiem)

	Slovensko (február 2015)	Česká republika (január 2015)	Maďarsko (september 2014)	Poľsko (júl 2014)
2015	+2,4 %	+4,0 %	+3,9 %	+3,9 %

2 S očakávaným rastom stavebníctva pre rok 2015 zlepšujú stavebné spoločnosti tiež predikciu vývoja svojich tržieb. Tržby by v roku 2015 mali rásť vo všetkých sledovaných segmentoch, najoptimistickejšie sú pre rok 2015 hlavne veľké stavebné spoločnosti. Ďalší rast sa očakáva pre rok 2016.

Rast svojich tržieb v roku 2015 očakávajú tri štvrtiny firiem

V náväznosti na očakávaný pozitívny vývoj sektora predikujú pre budúci rok riaditelia stavebných spoločností tiež rast svojich tržieb. Výhľad na rok 2015 ukazuje, že rast svojich tržieb očakávajú aktuálne tri štvrtiny predstaviteľov stavebných spoločností (74 %, v novembri 69 %). Vážený priemer odpovedí všetkých opýtaných riaditeľov stavebných firiem aktuálne ukazuje na predikovaný rast tržieb v roku 2015 o 4,0 percenta (novembrová predikcia bol rast o 2,8 %).

Tento rok naša spoločnosť dosiahne nárast objemu výkonov, náš predpoklad je na úrovni približne 220 mil. eur. Zároveň sa chceme zamerať aj na vnútorné rezervy vo firme, zvyšovať efektivitu a produktivitu práce.

Marián Moravčík
generálny riaditeľ, VÁHOSTAV – SK a. s.

Nevymýšľame žiadne nové cesty a spôsoby. Naša podnikateľská stratégia je jasná a čitateľná – profesionálna príprava ponuky, realizácia v kvalite a v čase, korektné partnerstvo so subdodávateľmi a fokus na bezpečnosť práce pri samotnej realizácii. Rast tržieb je len dôsledkom týchto aspektov.

Magdaléna Dobišová
generálna riaditeľka, Skanska SK, a. s.

Chceli by sme rast tržieb dosiahnuť vyšším počtom zákaziek.

Philippe Corbel
generálny riaditeľ, Inžinierske stavby, a. s.

Pokiaľ sa naplní avizovaný program nových súťaží a tím nových stavebných príležitostí, je logické, že by sa to malo odzrkadliť v raste tržieb stavebných firiem. Chcel by som veriť, že doba dumpingových cien v snahe získať zákazku za každú cenu (i keď výsledky súťaží začiatkom tohto roku to ešte nenaznačujú), bude v tomto roku ukončená a stavebné spoločnosti začnú získavať stavby za ceny, ktoré umožnia firmám stavať za ceny, ktoré zabezpečia dôsledné a zodpovedné platenie subdodávateľom a dodávateľom materiálu a prinesú firmám možnosť tvorby finančných zdrojov pre nové technológie, inovácie a samozrejme aj primeraného zisku, čo je základným princípom podnikania v zmysle obchodného zákonníka.

Miroslav Beka
riaditeľ organizačnej zložky Slovensko divízia Dopravné stavby, HOCHTIEF CZ, a. s.

Rast svojich tržieb predikujú predovšetkým veľké firmy

Detailnejší pohľad na situáciu v analyzovaných segmentoch z pohľadu ich veľkostí ukazuje, že rast svojich tržieb v roku 2015 očakáva 95 percent veľkých spoločností (v novembri 90 %). V priemere by sa podľa predikcií riaditeľov v tomto segmente malo jednať o rast tržieb dokonca až o 9,5 percenta (v novembri o 6,0 %). Podobne ako v minulom výskume vidia situáciu stredné/malé firmy, keď v priemere očakávajú riaditelia rast svojich tržieb o 2,9 percenta (v novembri rast o 2,1 %). Podiel spoločností, ktoré v roku 2015 predikujú rast svojich tržieb, nepatrne vzrástol na aktuálnych 70 percent (v novembri 64 %).

Naša spoločnosť patrí medzi malé resp. stredne veľké spoločnosti a jedinou možnosťou ako dosiahnuť rast tržieb, je zakontrahovať dostatočný počet zákaziek a zefektívniť prácu jednotlivých zložiek v našej spoločnosti. Pokiaľ sa nám to podarí, tento rok bude posledným rokom po kríze, ktorý môžeme nazvať rokom stabilizačným.

Slavomír Cifrik
konateľ, UNIPRASTAV s. r. o.

Očakávam pre rok 2015 rast tržieb hlavne z väčšieho množstva stavieb.

Jozef Hric
predseda predstavenstva, generálny riaditeľ, TuCon a. s.

Plán je udržať objem zákaziek z minulého roku.

Marián Hybler
obchodno-výrobný riaditeľ, REMESLO stav s. r. o.

Z pohľadu stavebného zamerania väčší rast tržieb plánujú firmy z inžinierskeho stavitel'stva

Predstavitelia spoločností zaoberajúcich sa pozemným stavitel'stvom aktuálne predpokladajú pre rok 2015 rast tržieb o 3,1 percenta (v novembri rast o 2,3 %) a podiel spoločností predpokladajúcich rast aktuálne činí 71 percent (v novembri 64 %). Tiež spoločnosti z inžinierskeho stavitel'stva predpokladajú pre rok 2015 rast tržieb, a to v priemere o 7,1 percenta (v novembri rast o 4,8 %). Rast svojich tržieb v roku 2015 očakáva 84 percent inžinierskych spoločností (v novembri 83 %).

V tomto roku by sme chceli navýšiť tržby o 15 – 20%, pritom sa chceme držať toho, čo vieme, a to sú vodohospodárske a dopravné stavby, hlavne potom výstavba a rekonštrukcia mostov. Nepredpokladáme výrazný rast cien, ale ani návrat o pár rokov naspäť, keď bol stavebný trh drvený cenami hlboko pod náklady a zo získanej zákazky sa stával sponzoring.

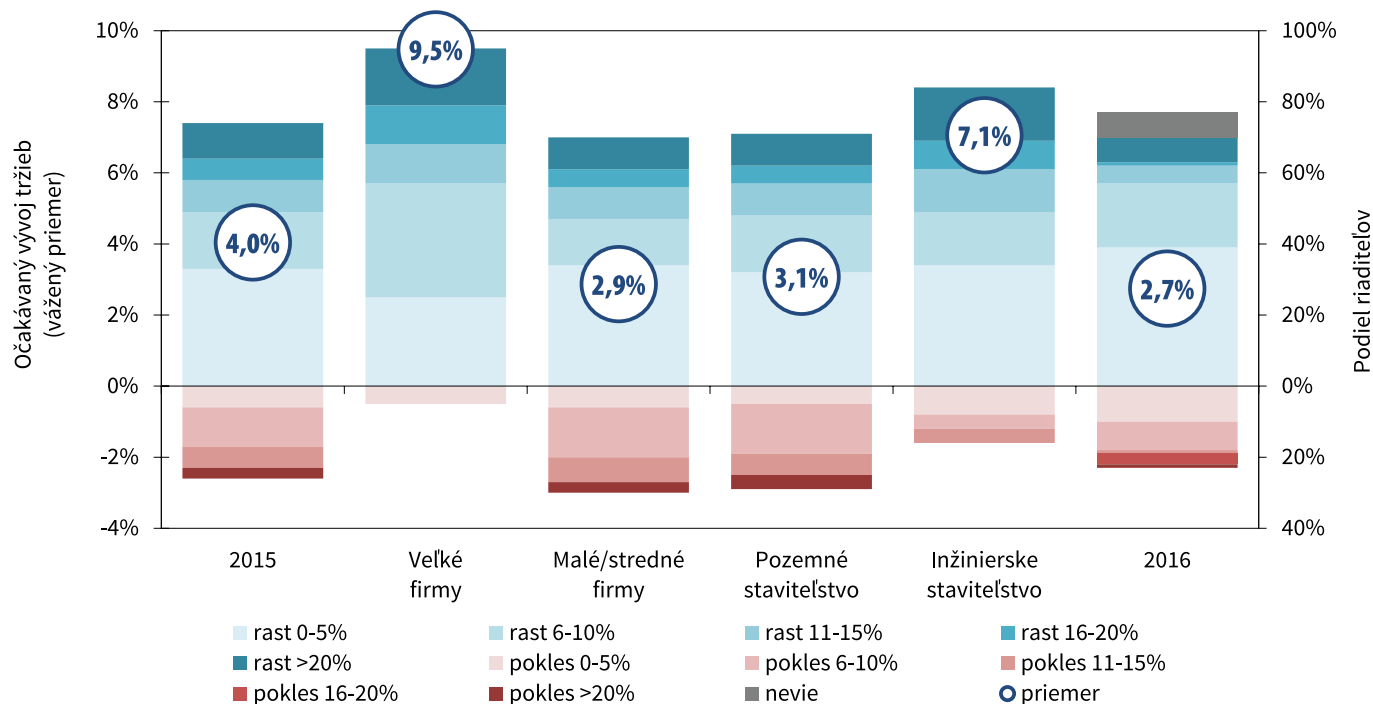
Milan Svoboda
riaditeľ, STAVBY MOSTOV SLOVAKIA a. s.

Pre rok 2015 očakávame mierny rast tržieb vďaka oživeniu mnohých projektov, ktoré sledujeme už dlhodobo, a ktoré sa zdá pôjsť v roku 2015 do realizácie.

Martin Stoličný
konateľ, REDE-IMMO s. r. o.

Očakávaný vývoj v jednotlivých segmentoch

Očakávaný vývoj tržieb v segmentoch 2015 - 2016

Určite nárast tržieb bude sprevádzaný nárastom cien. Zvýšenie cien sa dá očakávať tak za prácu, ako aj za prenájom technológie. Určite bude potrebné diverzifikovať riziká a poskytnúť aj nové oblasti spolupráce.

Peter Kunkela

generálny riaditeľ, Technická obnova a ochrana železníc a. s.

Samozrejme naša spoločnosť každoročne očakáva rast tržieb, čo sa snažíme dosiahnuť prevažne rastom objemu zákaziek a zavádzaním efektívnejšieho riadenia stavieb, pričom plánujeme zavádzať do riadenia projektov aj medzinárodné štandardy riadenia projektov.

Miroslav Lapuník

obchodný riaditeľ, EURO-BUILDING a. s.

Rast tržieb bude dosiahnutý predovšetkým rastom objemu zákaziek

Rast tržieb plánujú spoločnosti dosiahnuť predovšetkým rastom objemu zákaziek (potvrdzuje 81 % riaditeľov). S väčším odstupom potom firmy zmieňujú expanziu do nových segmentov stavieb v rámci SR (potvrdzuje 8 % riaditeľov). Rast tržieb vďaka akvizícii iných firiem neplánuje žiadna z oslovených firiem. Medzi segmentami neboli zaznamenané významné rozdiely.

Rast tržieb je možné dosiahnuť len objemom zákaziek, predovšetkým prienikom do iných segmentov investičného procesu.

Dušan Jasečko

generálny riaditeľ, Keraming a. s.

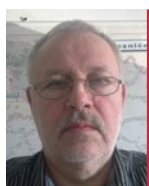
Určite rast tržieb u nás ovplyvní rast objemu zákaziek.

Viliam Ondrejka
predseda predstavenstva, ViOn a. s.

Jediný spôsob rastu tržieb ktorý evidujeme, je stále väčšie prenikanie do segmentov developmentu.

Erik Ivaničko
obchodný riaditeľ, člen predstavenstva, HANT BA a. s.

Rast tržieb budeme chcieť dosiahnuť rastom objemu zákaziek.

Jozef Bošanský
predseda predstavenstva, Železničné stavebníctvo Ba. a. s.

Neustálym zlepšovaním zákazníckého servisu a rozsahom ponúkaných služieb. Je potrebné sa odlišiť a zákazníkovi ponúknuť riešenia s vyššou pridanou hodnotou. Bojovať o zákazníka len s najnižšou cenou je cesta do záhuby.

Miloš Milanovič
riaditeľ, PS STAVBY s. r. o.

Ak chceme prežiť, musíme mať oproti roku 2014 vyššie tržby, a ako? Jedine rastom objemu zákaziek za nižšie ceny.

Miroslav Gatiaľ
konateľ, Stavtees s. r. o.

Výhľad vývoja tržieb na rok 2016

Predikcie na rok 2016 ukazujú na rast tržieb o 2,7 percenta. Avšak, vzhľadom k vysokej miere neistoty ohľadne vývoja kľúčových premenných hlavne veľké firmy zmieňujú svoju obmedzenú možnosť presnejšie predikovať na takto vzdialené obdobie (uvádza až 21 % z nich). Rast tržieb v roku 2016 očakávajú zástupcovia všetkých segmentov.

Vývoj tržieb (predikcie firiem)

	Slovensko (február 2015)	Česká republika (január 2015)	Maďarsko (september 2014)	Poľsko (júl 2014)
2015	+4,0 %	+4,2 %	+2,8 %	+3,6 %

3 V lepšie výkony ako konkurencia a v jej prekonanie v roku 2015 verí polovica riaditeľov stavebných spoločností (50 %), ďalšia tretina firiem (34 %) očakáva stabilný vývoj a zachovanie tržného podielu na rovnakej úrovni ako v minulom roku. Pre rok 2016 sú očakávania riaditeľov stavebných firiem podobné.

Sebadôvera stavebných spoločností

S riaditeľmi stavebných spoločností sme tiež diskutovali o očakávanom vývoji tržného podielu ich firiem, inými slovami, či očakávajú, že sa im očakávaného oživenia podarí využiť k zlepšeniu ich tržného postavenia alebo naopak dôjde k poklesu ich podielu na trhu. Aktuálne výsledky ukazujú, že v lepšie výkony ako konkurencia a v jej prekonanie v roku 2015 verí polovica riaditeľov stavebných spoločností (50 %). Tretina spoločností (34 %) odhaduje svoj tržný podiel na rovnakej úrovni ako v minulom roku a ostávajúca necelá pätina (16 %) očakáva pokles.

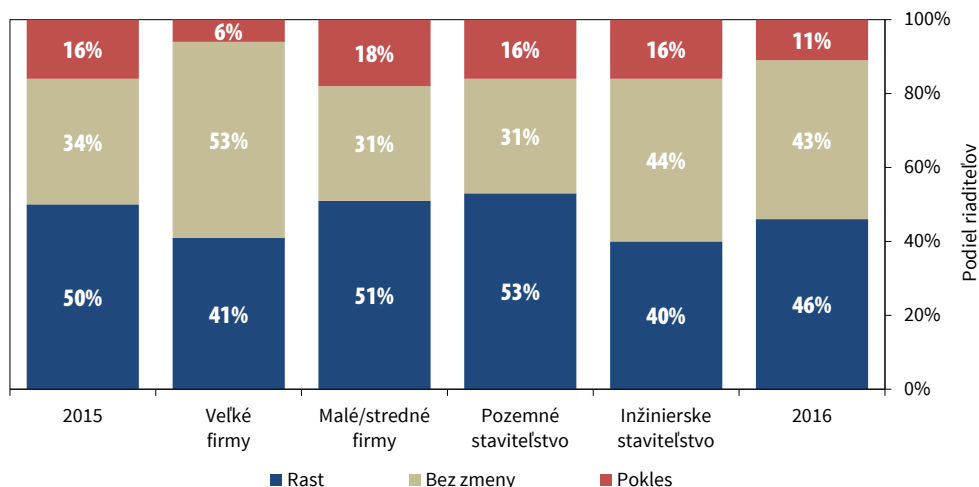
Viac si veria malé/stredné spoločnosti

Z pohľadu jednotlivých analyzovaných segmentov si viac verí segment malých/stredných firiem. Zlepšenie svojho postavenia na trhu očakáva mierne nadpolovičná väčšina riaditeľov (51 %). V segmente veľkých spoločností je sebadôvera nižšia – v prekonanie konkurencie veria aktuálne štyri z desiatich firiem (41 %).

Z pohľadu stavebného zamerania opýtaných spoločností je sebadôvera väčšia v segmente pozemného staviteľstva, kde si aktuálne verí 53 percent firiem. V oblasti inžinierskeho staviteľstva v prekonanie konkurencie verí 40 percent riaditeľov. Viac prináša nižšie priložený graf.

Situácia v jednotlivých segmentoch

Očakávaný vývoj tržného podielu 2015 - 2016

Výhľad na rok 2016

V aktuálnej štúdii sme sa opäť zamerali tiež na otázku vývoja tržného podielu v roku 2016. Tento výhľad ukazuje na podobnú situáciu ako tento rok – v prekonanie konkurencie v roku 2016 verí približne polovica stavebných spoločností (46 %).

Podiel firiem očakávajúcich zlepšenie svojej pozície na trhu

Situácia v ďalších krajinách Vyšehradskej štvorky

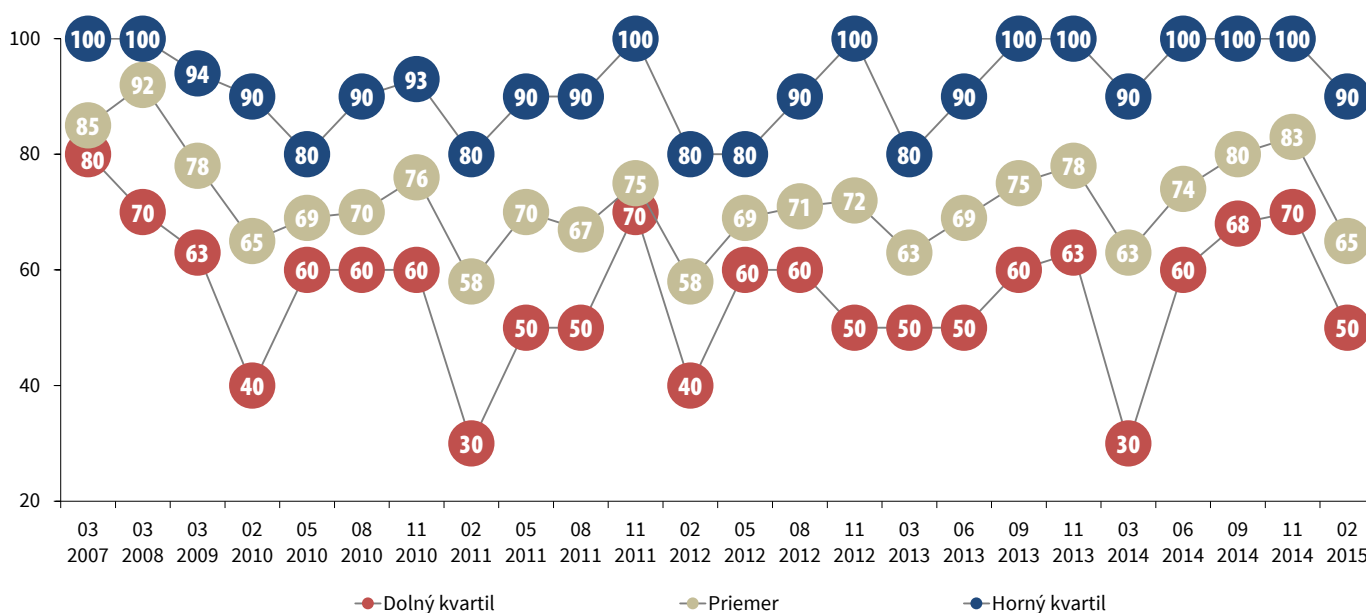
	Slovensko (február 2015)	Česká republika (január 2015)	Maďarsko (september 2014)	Poľsko (júl 2014)
2015	+50 %	+54 %	+41 %	+38 %

4 Vyťaženie kapacít stavebných spoločností sa v porovnaní s minulým prieskumom znížilo, ale v medziročnom porovnaní je vyťaženie kapacít mierne vyššie ako v minulom roku. Viac ako tretina firiem plánuje rast počtu pracovníkov, štvrtina i zvýšenie svojich kapacít v oblasti stavebnej mechanizácie. Aktuálne vlastnými kapacitami zaistujú firmy približne polovicu hodnoty zákaziek.

Priemerné využitie celkových kapacít v zimnej sezóne bolo na úrovni 65 percent

Výsledky výskumu ukazujú, že priemerné vyťaženie kapacít stavebných spoločností sa v porovnaní s výskumom realizovaným v novembri znížilo o 18 percentných bodov a v zimnej sezóne bolo na úrovni 65 percent (v novembri 83 %). Tento prepád je na začiatku roku ale úplne štandardný a vychádza z poklesu výkonov v priebehu zimnej sezóny. Naopak v medziročnom porovnaní, ktoré nie je zatažené sezónnosťou, je vyťaženie kapacít na mierne vyššej úrovni než v minulom roku (63 % v marci 2014).

Vývoj vyťaženia kapacít (%)

Vyťaženie kapacít v jednotlivých segmentoch

Pokles vyťaženia kapacít bol zaznamenaný vo všetkých sledovaných segmentoch, najvyššiu vyťaženosť stále uvádzajú inžinierske firmy a veľké spoločnosti. Viac v nasledujúcej tabuľke.

Vyťaženosť kapacít z pohľadu jednotlivých segmentov

	November 2014	Február 2015	Trend
Veľké spoločnosti	91 %	74 %	↓
Stredné/malé firmy	82 %	62 %	↓
Pozemné stavitel'stvo	82 %	61 %	↓
Inžinierske stavitel'stvo	87 %	75 %	↓

Situácia v krajinách Vyšehradskej štvorky

Vyťaženosť kapacít

	Slovensko (február 2015)	Česká republika (január 2015)	Maďarsko (september 2014)	Poľsko (júl 2014)
Horný kvartil	90 %	100 %	100 %	90 %
Priemer	65 %	73 %	77 %	73 %
Dolný kvartil	50 %	60 %	60 %	60 %

Viac ako tretina firiem plánuje rast počtu pracovníkov

Aktuálne, hlavne z dôvodu očakávaného rastu objemu nových zákaziek, viac ako jedna z troch stavebných spoločností plánuje rast počtu svojich zamestnancov. Rast počtu pracovníkov sa očakáva hlavne v segmente veľkých firiem, kde nových zamestnancov plánujú najatť až dve z troch veľkých spoločností (potvrďuje 63 % riaditeľov, v priemere pôjde o 9%né navýšenie).

Áno, pre väčší objem prác, to je viac zákaziek, budeme potrebovať viac mechanizácie a viac zamestnancov.

Jozef Hric
predseda predstavenstva, generálny riaditeľ, TuCon a. s.

Na plánovaný rozvoj spoločnosti musíme byť pripravení, takže plánujeme navýšiť stav zamestnancov cca o 10 %.

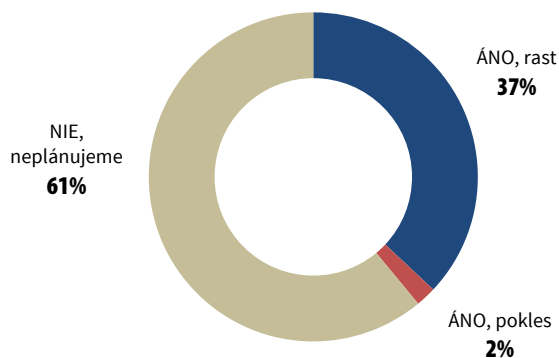
Milan Svoboda
riaditeľ, STAVBY MOSTOV SLOVAKIA a. s.

Ak pripustíme, že časť avizovaných súťaží bude uzatvorená, tak to logicky znamená aj vyššie percento novo prijímaných pracovníkov. Stavebné spoločnosti v recesii stavebníctva v minulom období upravili počet zamestnancov na minimálne udržateľnú hranicu. Teraz sa javí príležitosť doplnenia pracovníkov vo všetkých remeslách a profesiách. Skôr nastáva obava, kde týchto odborníkov a profesie nájst. Vysoký nárast avizovaných objemov v stavebníctve môže vyvolať tlak na personálne potreby firiem.

Miroslav Beka
riaditeľ organizačnej zložky Slovensko divízia Dopravné stavby, HOCHTIEF CZ, a. s.

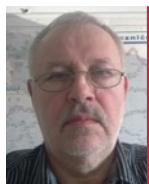
Plánujete zmeniť počet pracovníkov v roku 2015?

Určite áno, nakoľko dodavateľsko-odberateľský vzťah založený prevažne so živnostníkmi sa nám neosvedčil, pristúpili sme k budovaniu vlastných výrobných kapacít. Tento systém sa nám javí omnoho výhodnejší aj keď finančne náročnejší.

Miroslav Lapuník
obchodný riaditeľ, EURO- BUILDING a. s.

Áno, budeme prijímať nových zamestnancov, nová mechanizácia je v investičnom pláne spoločnosti.

Jozef Bošanský
predseda predstavenstva, Železničné stavebníctvo Ba. a. s.

Určite áno, pokiaľ budeme mať od zhotoviteľov garancie platieb za naše výkony, bude potrebné realizovať obmenu vozového parku, ktorý je po svojej technickej životnosti. Noví zamestnanci môžu priniesť nové pohľady na nové výzvy.

Peter Kunkela
generálny riaditeľ, Technická obnova a ochrana železníc a. s.

V roku 2014 v našej spoločnosti prišlo k nárastu tržieb oproti roku 2013 niekoľkonásobne a pri predpokladanom náraste tržieb aj v aktuálnom roku, bude nevyhnutné prijať nových zamestnancov hlavne vo výrobnnej sfére, predpokladáme však aj mierny nárast počtu technických pracovníkov.

Slavomír Cifrik
konateľ, UNIPRASTAV s. r. o.

Vo veľmi miernom rozsahu áno, budeme najímať nových pracovníkov.

Miloš Milanovič
riaditeľ, PS STAVBY s. r. o.

Pokles počtu pracovníkov plánujú už len 2 % firiem

Súčasne ale šesť z desiatich riaditeľov stavebných firiem uvádza, že vzhľadom k tomu, že kapacít majú aktuálne dostatok, neplánujú najímanie ďalších pracovníkov (potvrďuje 61 % riaditeľov). Pokles pracovníkov plánuje iba minimálny počet firiem (potvrďujú 2 % firiem).

Počet zamestnancov v pomere k objemu našej výroby považujeme nateraz za uspokojivý a neplánujeme výrazne meniť počet zamestnancov. Rovnako neplánujeme tento rok výrazný nárast investícií do strojov a zariadení.

Marián Moravčík
generálny riaditeľ, VÁHOSTAV – SK a. s.

Nie, podarilo sa nám stabilizovať a udržať tím v časoch tzv. krízy a takýto model počtu zamestnancov a zloženia tímov nám vyhovuje natoľko, že ho nechceme meniť. Aj pod prízomou toho, že naši zamestnanci musia zákonite podávať vyšší pracovný výkon.

Erik Ivaničko
obchodný riaditeľ, člen predstavenstva, HANT BA a. s.

Každý rok vystavíme okolo 90 000 faktúr a odvedieme zhruba 10 miliónov eur do štátnych fondov, aby sme na konci roku skonštatovali, že náš zisk si opäť odniesli tí, čo previedli svoje firmy na bielych koňov, alebo využili reštrukturalizáciu, alebo sa jednoducho dokázali zmocniť tých najšťavnatejších štátnych zakázok a zvyčajným spôsobom prácu rozdať hlupákovi, ktorí nedokážu nič iné iba robiť. V takomto prostredí vôbec nemá zmysel uvažovať nad tým, či porastie trh, alebo budeme priberať zamestnancov. Bojujeme, aby sme prežili, aby sme mohli čestne vyplatiť všetky záväzky.

Pavol Kollár

predseda predstavenstva, INVEST IN a. s.

**Vlastnými zamestnancami
zaistujú firmy približne
polovicu stavebných prác**

Niektoré firmy rovnako zmieňujú, že prípadné navyšovanie kapacít budú riešiť operatívne v priebehu roka formou zvýšenia objemu subdodáviek, pokiaľ by bola potreba zaistiť vyššie výkony. Aktuálne, vlastnými zamestnancami spoločnosti zaistujú v priemere približne polovicu stavebných prác (54 %).

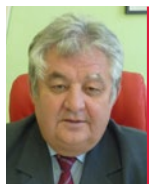
**Štvrtina firiem plánuje v roku
2015 rast investícií do strojov
a mechanizácie**

Z pohľadu strojov a stavebnej mechanizácie väčšina spoločností pre tento rok neplánuje zmeniť rozsah svojich kapacít (potvrdzuje 72 % riaditeľov). Súčasne, ale už značný podiel firiem – až štvrtina (26 %) – uvádza, že v tomto roku budú zvyšovať svoje investície do tejto oblasti. Pokles investícií predpokladajú iba 2 % spoločností. Najlepšie vidia situáciu zástupcovia veľkých spoločností, nákup novej mechanizácie plánuje až tretina z nich (33 %).

V pláne máme dopĺňať iba personálne kapacity, ktoré nám ubudli v dôsledku odchodu do dôchodku. Pokiaľ ide o mechanizácie, v pláne máme obnovu zastaralého strojového parku a mechanizácie, súčasná finančná situácia nám nedovoľuje pomýšľať o rozširovaní. Avšak, aj samotná obnova je závislá na dostatku financií pre tieto účely, čo závisí hlavne od priaznivej cenovej hladiny stavebných prác na stavebnom trhu.

Michal Kudzia

podpredseda predstavenstva, riaditeľ, ELZA – Elektromontážny závod Bratislava a. s.

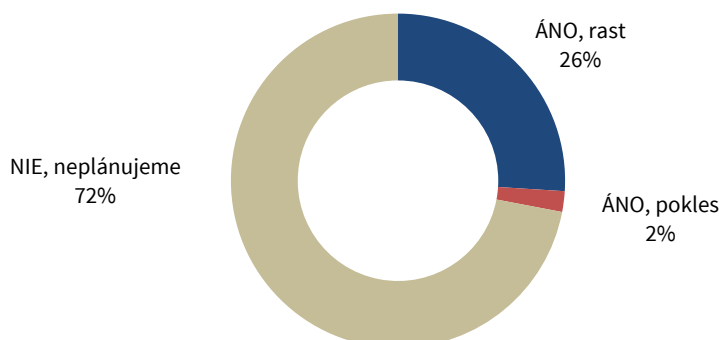

Čo sa týka mechanizácie - v tomto čase pracujeme s 30 a viac ročnou technikou, park je zastaraný, čo si vyžaduje značné finančné náklady na opravu a údržbu. Dnes jeden stavebný mechanizmus stojí cca 200 tis. €. Odkiaľ to máme nábrať? Pracujeme v meste, kde takmer sami vlastníme opravu, mechanizáciu a centrálnu betonárku. To všetko chátra, nakoľko nie sú požiadavky.

Ondrej Patlevič

generálny riaditeľ, Stavomont SP Snina, spol. s r. o.

Plánujete zmeniť rozsah kapacít strojov v roku 2015?

Rast zamestnancov nepredpokladáme, očakávame nevyhnutnú obnovu mechanizácie.

Dušan Jasečko

generálny riaditeľ, Keramling a. s.

Pozrime sa bližšie, ako je to s možnosťou využívania špecializovaných strojných aj ľudských kapacít na našom trhu. Ako príklad uvediem výstavbu tunelov na Slovensku. Dve desaťročia prípravy a minimum stavieb, a dnes? V súčasnosti máme naraz rozostavených 7 tunelových stavieb a nemá ich pomaly kto stavať... Nebol by som rád, ak by sa niečo podobné zopakovalo v mostnom stavitelstve pri výstavbe vysokého počtu náročných mostov. Na ich úspešné zvládnutie je totiž potrebné nielen kvalitné mechanizačno-strojné vybavenie, ale i vysoko odborné profesionálne zázemie so skúsenosťami.

Ján Záhradník
obchodný riaditeľ, Doprastav a. s.

V tomto roku určite neplánujeme nákup novej stavebnej mechanizácie a strojov.

Viliam Ondrejka
predseda predstavenstva, ViOn a. s.

V oblasti novej stavebnej mechanizácie plánujeme len nevyhnutnú obnovu.

Marián Hybler
obchodno-výrobný riaditeľ, REMESLO stav s. r. o.

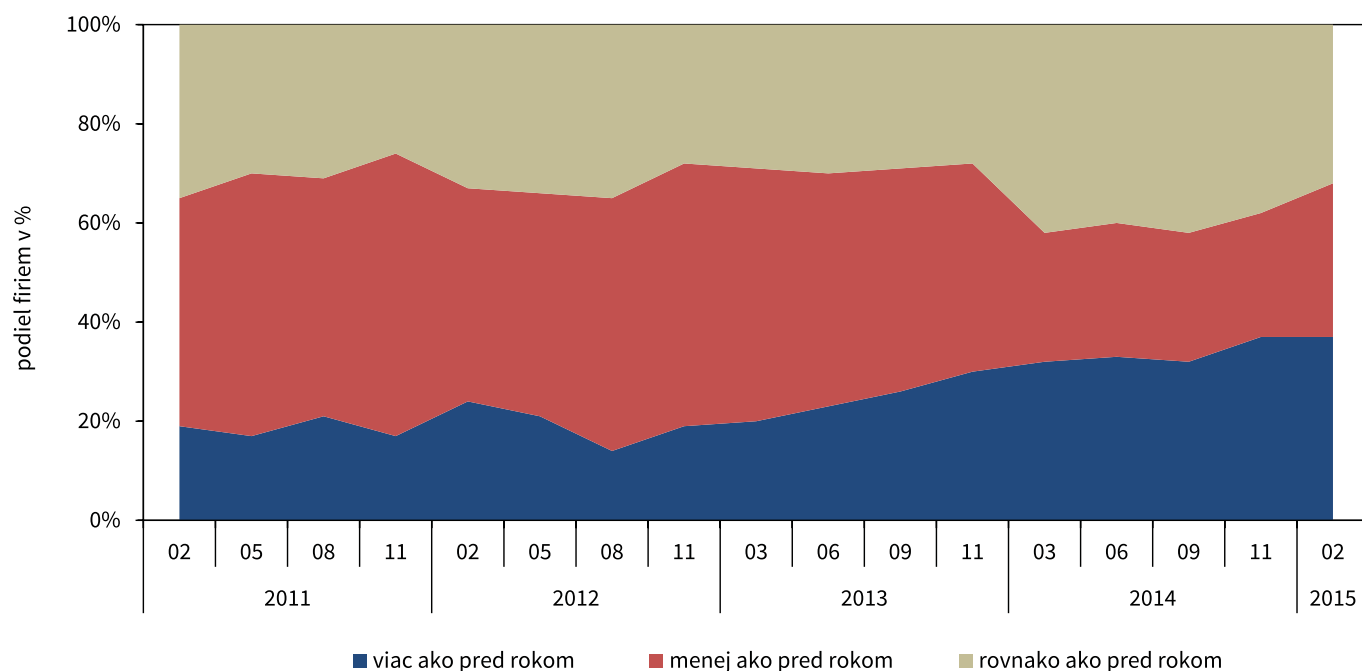
**Rast zazmluvnených
zákaziek v zásobníkoch práce
potvrďujú hlavne veľké
stavebné spoločnosti a firmy z
inžinierskeho stavitelstva**

Podiel spoločností, ktoré majú zákaziek viac než pred rokom, sa v porovnaní s minulým výskumom nezmenil (37 %). Rovnaké množstvo zákaziek ako pred rokom potvrdzujú tri firmy z desiatich (32 %, v novembri 38 %). Tretina stavebných spoločností (31 %) aktuálne uvádza, že majú menej zákaziek než pred rokom (v novembri 25 %). Situácia je výrazne lepšia v segmente veľkých firiem a tiež u spoločností z inžinierskeho stavitelstva, ktoré preto očakávajú aj výraznejší rast tržieb, vid' predchádzajúca kapitola, a rovnako tiež celkový lepší výkon stavebníctva ako celku. Viac v tabuľke.

Zazmluvnené zákazky v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku v jednotlivých segmentoch

	Viac	Rovnako	Menej
Veľké spoločnosti	68 %	16 %	16 %
Stredné/malé firmy	31 %	35 %	34 %
Pozemné stavitelstvo	29 %	36 %	35 %
Inžinierske stavitelstvo	62 %	19 %	19 %

Zazmluvnené zákazky (porovnanie s minulým rokom)

Zákazky v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku

	Slovensko (február 2015)	Česká republika (január 2015)	Maďarsko (september 2014)	Poľsko (júl 2014)
Viac	37 %	35 %	38 %	38 %
Rovnako	32 %	44 %	34 %	30 %
Menej	31 %	21 %	28 %	32 %

Firmy majú v priemere zazmluvnenú prácu na 6,2 mesiacov

Priemerný počet mesiacov, na ktoré majú do budúcnosti stavebné spoločnosti zazmluvnené svoje zákazky, od výskumu realizovaného v novembri mierne vzrástol, spoločnosti majú zazmluvnenú prácu v priemere na 6,2 mesiacov (v novembri 5,6 mesiacov). Najlepšie sú ohľadom zazmluvnených zákaziek stále zabezpečené veľké stavebné spoločnosti, kde v porovnaní s minulým výskumom došlo k nárastu z 10,7 na 12,4 mesiacov. Malé/stredné firmy majú zazmluvnené zákazky v priemere na 4,8 mesiacov (v novembri 4,3 mesiacov).

Z pohľadu stavebného zamerania sú na tom lepšie firmy z inžinierskeho staviteľstva, ktoré majú uzatvorené zákazky v priemere na 10,1 mesiacov (v novembri 9,0 mesiacov). Spoločnosti z pozemného staviteľstva majú zazmluvnenú prácu v priemere na 4,9 mesiacov (v novembri 4,6 mesiacov).

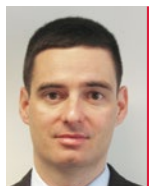
Počet mesiacov zazmluvnených zákaziek

	Slovensko (február 2015)	Česká republika (január 2015)	Maďarsko (september 2014)	Poľsko (júl 2014)
Horný kvartil	10	8	5	12
Priemer	6,2	5,9	3,9	8,2
Dolný kvartil	2	3	1	3

Štvrtina spoločností pripravuje pre rok 2015 zvýšenie cien svojich stavebných prác, tie by mali v priemere zdražiť o 7 percent. Rast cien plánujú hlavne veľké stavebné spoločnosti – ich navýšenie bude realizovať až sedem z desiatich organizácií. Hlavnými dôvodmi tohto zvýšenia bude rast nákladov v podobe subdodávateľských prác a rovnako snaha o vytvorenie alebo zvýšenie ziskovej marže.

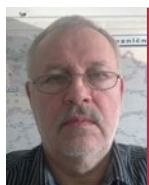
Až štvrtina firiem má pre tento rok pripravený rast cien svojich stavebných prác

Vzhľadom k očakávanému prílivu nových zákaziek a podľa slov riaditeľov rovnako skúsenosti firiem s neudržateľnosťou poskytovania dumpingových cien, budú ceny stavebných prác u časti firiem rásť. Zvýšenie cien pre rok 2015 má už pripravená štvrtina stavebných spoločností (25 %). V priemere pôjde o sedempercentné zvýšenie cien. Ostávajúce firmy očakávajú skôr stále stagnáciu svojich cien (potvrďuje 69 % riaditeľov), naopak pokles plánuje iba zanedbateľné percento firiem (potvrďuje 6 % riaditeľov).

Predpokladáme nárast cien stavebných prác a materiálov. Ceny boli dlhodobo stlačené na minimum, čo je pre veľa subjektov už ďalej neudržateľné.

Miroslav Zbaník
generálny riaditeľ, Metrostav Slovakia a. s.

Predpokladám, že ceny stavebných prác porastú, v predchádzajúcom období boli zákazky súťažené za podhodnotenú cenu, čo prinášalo problémy pri realizácii a problémy s neplatením subdodávateľov a následne problémy s ukončovaním stavieb.

Jozef Božanský
predseda predstavenstva, Železničné stavebníctvo Ba. a. s.

Ceny určite porastú až do roku 2018, pokiaľ nebudú zrealizované rozhodujúce objemy stavebných prác, potom sa dá očakávať pozvoľné znižovanie cien, ktoré bude sprevádzané nízkou platobnou disciplínou zhotoviteľov. V prípade, že do tohto momentu štát nevládne rozhodujúce právne úpravy, bude dočerpanie eurodotácií znamenať zbedárenie územia a obrovské objemy nezaplatených výkonov pre podzhotoviteľov.

Peter Kunkela
generálny riaditeľ, Technická obnova a ochrana železníc a. s.

Rast svojich cien pripravujú hlavne veľké firmy

Rast cien pripravujú hlavne veľké spoločnosti. Z nich bude svoje ceny v tomto roku zvyšovať až 72 % organizácií. Z pohľadu stavebného zamerania pôjde predovšetkým o firmy z inžinierskeho staviteľstva (potvrďuje 50 % riaditeľov).

Ceny stavebných prác a materiálov signalizujú nárast už dnes.

Magdaléna Dobišová
generálna riaditeľka, Skanska SK, a. s.

Áno, porastú a to z toho dôvodu, že vzrastie počet zákaziek na Slovensku, a aj preto lebo je na trhu nedostatok zdrojov.

Philippe Corbel
generálny riaditeľ, Inžinierske stavby, a. s.

Očakávame, že ceny stavebných prác v tomto roku porastú a to vzhľadom na preťaženosť niektorých kľúčových profesií, o ktoré je stále väčší záujem zo strany stavebných firiem.

Marián Moravčík
generálny riaditeľ, VÁHOSTAV – SK a. s.

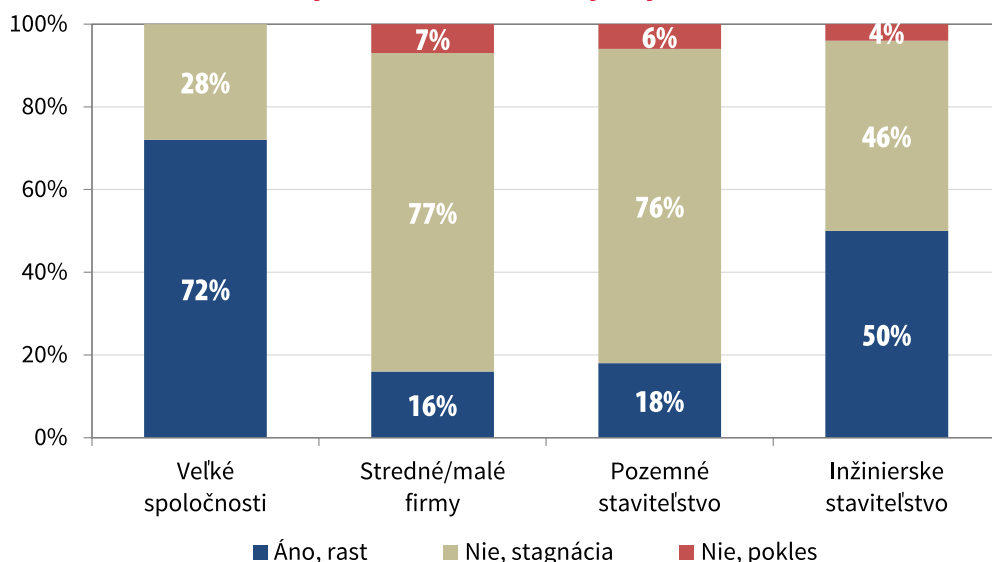

Pravdepodobne mierne porastú, minimálne z dvoch dôvodov. Jedným z dôvodov sú ne-dobré skúsenosti živnostníkov a menších firiem s vyššími zhotoviteľmi, keď prijali prácu za nízke ceny. Tým druhým je predsa len vyššie množstvo práce na trhu, ako v minulosti. Predpokladám, že si firmy budú vyberať, pre koho budú pracovať a v akých cenách budú pracovať. Zvýšenie cien materiálov, vzhľadom na vyšší dopyt, predpokladám len v menšej miere.

Ján Záhradník
obchodný riaditeľ, Doprastav a. s.

Pripravuje Vaša firma pre rok 2015 zvýšenie cien stavebných prác?

Očakávaný vývoj cien
stavebných prác

Myslíme si, že ceny stavebných prác v roku 2015 neporastú. V roku 2014 sme počítali výraznú stagnáciu v rámci projektovania väčších priemyselných celkov. To, že projektovanie stagnovalo, má vplyv na stavebníctvo v nasledujúcich rokoch. Ak dôjde v roku 2015 k oživeniu projektových činností, tak s tým súvisiace oživenie stavebných činností a teda aj prípadný rast cien bude až v roku 2016.

Martin Stoličný
konateľ, REDE-IMMO s. r. o.

Nie, neočakávame, že dôjde k rastu cien stavebných prác.

Marián Hybler
obchodno-výrobný riaditeľ, REMESLO stav s. r. o.

Nepredpokladám, že v najbližších rokoch nastane priaznivé obdobie pre podstatný nárast cien v oblasti stavebníctva. Stavebné firmy, a podobne na tom sme aj my, sa budú snažiť postupne stabilizovať svoje zásobníky zákaziek, a to aj za cenu zníženia svojich ziskov, v porovnaní s predkrízovým obdobím.

Mário Červenka
konateľ, O.M.C Invest spol. s. r. o.

Neporastú. Ceny rastú vtedy, keď dopyt prevláda nad ponukou, alebo keď sú regulované a ani jedno momentálne v stavebníctve neplatí. Indikátor rastu cien je jednoduchý – desiatky žeriavov na panorámach našich miest.

Miloš Milanovič
riaditeľ, PS STAVBY s. r. o.

Očakávame nulový alebo len veľmi mierny rast hladiny cien stavebných prác na stavebnom trhu, nakoľko množstvo stavebných kapacít na stavebnom trhu stále prevyšuje množstvo a objemy stavebných zákaziek, takže aj naďalej bude pokračovať veľký súboj o jednotlivé zákazky, čo bude mať dopad aj na vysúťažené celkové ceny.

Michal Kudzia
podpredseda predstavenstva, riaditeľ, ELZA – Elektromontážny závod Bratislava a. s.

Nie, ani nemôžu, ešte stále ponuka prevyšuje dopyt.

Miroslav Gatial
konateľ, Stavtees s. r. o.

Podľa môjho názoru, v roku 2015 ešte nemôžeme očakávať nárast cien stavebných prác, predpokladám, že aktuálny rok bude ešte stále rokom stabilizačným, kedy stavebné spoločnosti budú riešiť hlavne svoje záväzky z predošlých období, budú sa snažiť získať zákazky aj za ceny z predošlého roku.

Slavomír Cifrik
konateľ, UNIPRASTAV s. r. o.

Podľa doterajších našich skúseností si myslím, že ceny v roku 2015 budú stagnovať.

Viliam Ondrejka
predseda predstavenstva, ViOn a. s.

Ceny stavebných prác v tomto roku budú v globále stagnovať, konkurencia je v tomto sektore veľká.

Milan Svoboda
riaditeľ, STAVBY MOSTOV SLOVAKIA a. s.

Časť stavebných výkonov bolo zazmluvnených v minulom období, kde výrazným prvkom v chovaní firiem bolo získať zákazku aj za cenu nízkej ceny. Časť stavebných výkonov bolo plánovaných aj so subdodávateľmi. Pokiaľ nastane prebytok pracovných príležitostí, je pravdepodobné, že stúpne aj ich cena. Stavebné firmy, ktoré zazmluvnili veľké stavby v minulom období na dlhšie obdobie, sa budú musieť vysporiadať s pravdepodobným nárastom cien subdodávok stredne veľkých firiem. Zákonom trhu býva pomer dopytu a ceny. Pokiaľ objem stavebnej produkcie skokovo narastie, nárast cien sa bude týkať aj cien materiálov a služieb. Ak nás od roku 2016 bude čakať aj výstavba obchvatu Bratislavy D4 a R7, bude situácia v tlaku na ceny ešte razantnejšia.

Miroslav Beka
riaditeľ organizačnej zložky Slovensko divízia Dopravné stavby, HOCHTIEF CZ, a. s.

Plánovaný nárast cien u spomínanej štvrtiny firiem bude zapríčinený predovšetkým rastom cien subdodávateľských prác, čo uvádzajú predovšetkým veľké spoločnosti a rovnako tiež snahou o vytvorenie alebo zvýšenie ziskovej marže, ktorá bola v predchádzajúcich rokoch v dôsledku nedostatku zákaziek a tvrdej konkurencie stlačená. Viac v tabuľke.

Ceny stavebných prác porastú z dôvodu nedostatku stavebných kapacít, mnohé malé firmy skončia svoju činnosť, alebo budú veľmi rozmýšľať pre koho a za aké peniaze a istoty ich uhradenia, budú pracovať. Obdobne to bude aj so živnostníkmi.

Dušan Jasečko
generálny riaditeľ, Keraming a. s.

Ceny porastú u materiálov a služieb, ktoré sú nadštandardnej kvality a majú pre zákazníka nejakú pridanú hodnotu. U bežných materiálov, predovšetkým kvôli lacným výrobkom zo zahraničia, ceny porastú minimálne.

Branislav Bačo
obchodný riaditeľ, Ruukki ČR, SR

Príčiny rastu cien stavebných prác v roku 2015

(0 - 10 max)	Veľké spoločnosti		Stredné/malé firmy		Pozemné staviteľstvo		Inžinierske staviteľstvo	
	body	% firiem	body	% firiem	body	% firiem	body	% firiem
Snaha o rast zisku	5,4	100	4,8	93	4,3	100	6,0	92
Rast materiálových nákladov	4,4	100	5,3	86	5,3	86	4,5	100
Rastom interných mzdových nákladov	5,0	92	4,9	93	5,0	93	4,9	92
Rastom prevádzkových nákladov (réžie)	4,0	83	5,4	93	5,2	93	4,3	83
Rast cien subdodávateľských prác	6,5	100	5,7	79	6,4	79	5,9	100

Očakávam, že ceny stavebných prác porastú hlavne z dôvodu väčšieho množstva realizovaných projektov a stavebné firmy nebudú nútené realizovať práce za nízke ceny. Na rast cien stavebných prác sa výrazným podielom podpíše aj rast miezd zamestnancov.

Jozef Hric
predseda predstavenstva, generálny riaditeľ, TuCon a. s.

Vzhľadom na vysoký prepád cien v minulých rokoch je existenčne žiadúce, aby ceny stavebných materiálov začali rásť. Výrobcovia stavebných materiálov vzhľadom na svoju materiálno-technickú a výrobnú základňu nemôžu svoju situáciu riešiť dlhodobo kritizovanou ochranou dlžníkov pred veriteľmi, t. j. inštitútom reštrukturalizácie. Či dôjde k určitému zvýšeniu cien, ukážu ďalšie mesiace. Objektívnych dôvodov na rast cien je niekoľko, napr. v dôsledku vysokého nárastu systémových a distribučných poplatkov za el. energiu, ktoré v roku 2008 predstavovali 30 %-ný podiel na celkovej cene energií, v tomto roku v našej firme tieto poplatky dosahujú už 55 %-ný podiel. Celkové ceny energie v SR sú dlhodobo vyššie ako v zahraničí a znižujú konkurencieschopnosť výrobcov v SR.

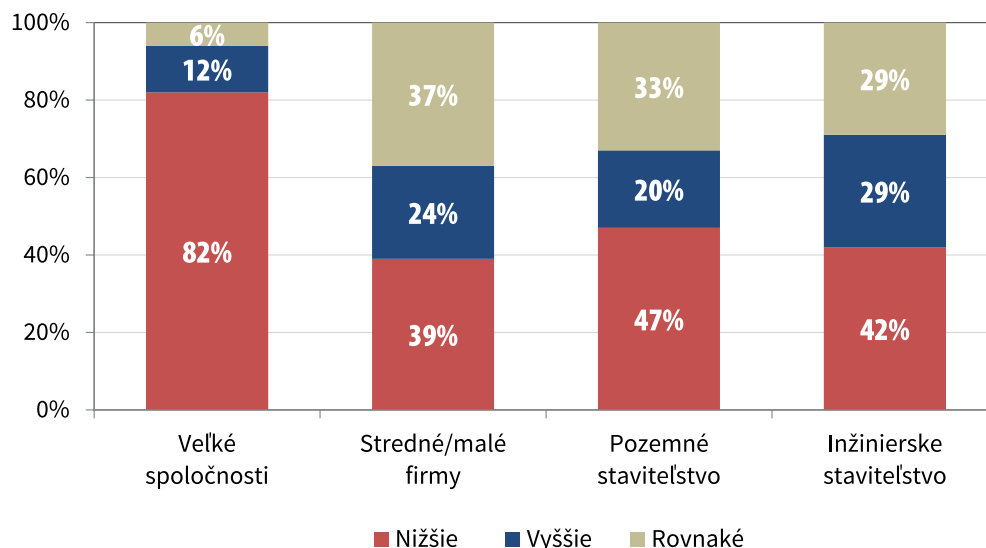
Anton Barcik
generálny riaditeľ, Považská cementáreň, a.s.

Takmer polovica firiem uvádza pokles cien oproti roku 2008 (v priemere o 16 %)

Najväčší podiel firiem (46 %) na trhu uvádza, že ich ceny sa v porovnaní s rokom 2008 znížili. Nimi ponúkané ceny sa oproti cenám v roku 2008 v priemere znížili o 16 %. Hlavným dôvodom nižších cien sú podľa slov riaditeľov firiem menšie ziskové marže, čo potvrdzujú zástupcovia všetkých segmentov, k poklesu cien rovnako prispelo zníženie cien stavebných materiálov.

Tretina spoločností uvádza, že ich ceny zostali na úrovni roku 2008 (potvrzuje 32 % riaditeľov). Približne pätina firiem uvádza zvýšenie svojich cien oproti roku 2008 (22 % riaditeľov).

Aktuálne ponúkané ceny oproti roku 2008

Porovnanie cien stavebných prác s rokom 2008 v jednotlivých segmentoch

Najčastejšie sa ceny znížili u veľkých stavebných spoločností a to až u ôsmich z desiatich firiem (potvrzuje 82 % riaditeľov). Z pohľadu stavebného zamerania zníženie cien častejšie potvrdzujú firmy z pozemného stavitel'stva (47 %).

Naša spoločnosť nemá záujem predávať svoje služby pod cenu, aby sme na trhu s touto politikou uspeli, museli sme zákazníkom ponúknuť nadštandardný servis pri príprave stavieb a materiály s vyššou úžitkovou hodnotou. Pomáhame im hľadať vhodné riešenia, ušetriť pri realizácii a pri následnej prevádzke budovy.

Branislav Bačo
obchodný riaditeľ, Ruukki ČR, SR

Rok 2015 podľa riaditeľov projektových spoločností prinesie rast objemu projektových prác (o 3,8 %). Základom pre rast trhu by mal byť rast ako súkromných, tak aj verejných investícií. Štvrtina firiem preto už plánuje zvyšovať svoje kapacity a najímať nových pracovníkov. Ďalší rast sektora sa predpokladá v roku 2016.

Rast objemu projektových prác by podľa aktuálnych predikcií riaditeľov mal dosiahnuť 3,8 percenta

Výsledky najnovšieho výskumu realizovaného s riaditeľmi projektových spoločností ukazujú, že sa pre rok 2015 očakáva rast tohto sektora ekonomiky. Aktuálne očakávajú rast výkonu v oblasti projektových prác tri štvrtiny opýtaných spoločností (74 %). Celkový priemer odpovedí všetkých firiem ukazuje na rast o 3,8 % v roku 2015. Základom pre vyššie uvedený rast trhu by mal byť rast ako súkromných investícií (potvrďuje 47 % riaditeľov), tak aj verejných investícií (potvrďuje 42 % riaditeľov).

Záverečný finiš v čerpaní európskych prostriedkov z končiaceho plánovacieho obdobia, ale najmä nové plánovacie obdobie 2014 – 2020, ktoré má v projektovej príprave ešte veľké rezervy, dáva projektovým firmám určite veľký priestor. Možnosti budú hlavne v Operačnom programe integrovaná infraštruktúra, ale aj v Integrovanom regionálnom operačnom programe. Predpokladáme, že aj v súkromnom sektore dôjde k pozitívnemu vývoju. Trh projektových prác však ovplyvnia menej ako verejné investície.

Slavomír Podmanický
generálny riaditeľ, REMING Consult a. s.

Určite sú dôležité oba typy a myslím si, že mierne porastie dopyt po projekčných prácach zo strany súkromných investorov, a keďže máme aj predvolebný rok, tak sa dá očakávať aj rast dopytu po projekcii aj pri verejných investíciách.

Dušan Štefanides
riaditeľ, Helika s. r. o.

Očakávam mierny rast, pre našu firmu sú dôležité súkromné investície, určite však nárast verejných investícií bude mať nepriamo pozitívny vplyv aj nás.

Jozef Bútora
riaditeľ, De Bondt s. r. o.

Situácia v segmentoch

Riaditelia spoločností pracujúcich na projektoch pre pozemné stavitelstvo sú aktuálne optimistickjší ohľadne vývoja trhu ako celku, než ich kolegovia realizujúci projekty pre inžinierske stavitelstvo. Prvý zmienený segment očakáva, že by v tomto roku malo dôjsť k rastu v priemere o 4,1 % a vzostup očakávajú tri štvrtiny spoločností v tomto segmente (74 %). Rast by mal vychádzať z objemu súkromných zákaziek (ich rast očakáva 52 % riaditeľov). Spoločnosti zaoberajúce sa prípravou projektov pre inžinierske stavitelstvo predikujú pre rok 2015 rast trhu projektových prác (o 2,7 %), ktorý by mal byť dôsledkom rastu verejných investícií (potvrďuje 53 % riaditeľov).

V sektore inžinierskeho stavitelstva predpokladáme mierny nárast trhu ovplyvnený verejnými investíciami a pripravovanými PPP projektami.

Viliam Piták
riaditeľ organizačnej zložky Slovensko, HBH Projekt, s. r. o.

V našej spoločnosti očakávame nárast objemu projektových prác, ktorý by mal ovplyvniť najmä zvýšený záujem súkromných investorov o realizáciu nových projektov. V poslednom roku sa aktivita výrazne zvýšila oproti predchádzajúcim rokom, investori prichádzajú s novými myšlienkami a vyťahujú aj staré projekty zo šuflíka, ktorým dávajú novú tvár, upravujú ich na základe súčasného stavu realitného trhu na Slovensku.

Peter Kysela

managing direktor, ATRIOS architects, s. r. o.

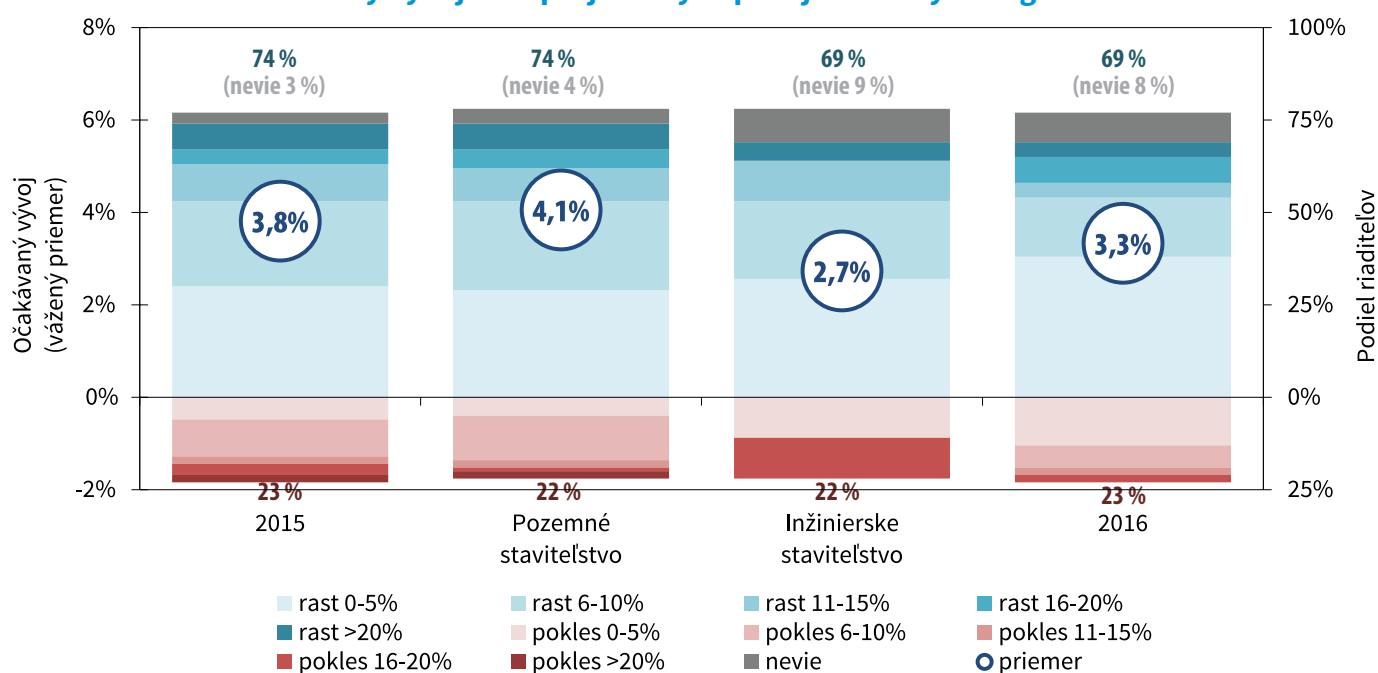

Práce bude pribúdať ako od súkromných tak aj verejných investorov. Dôležité ale tiež je, aby sa po predchádzajúcich rokoch narovnali ceny a zlepšila sa platobná morálka naprieč stavebným a projektovým trhom.

Branislav Bačo

obchodný riaditeľ, Ruukki ČR, SR

Očakávaný vývoj trhu projektových prác jednotlivými segmentami

Vývoj projektových prác pre rok 2015 sa ukazuje pozitívne hlavne v oblasti inžinierskych stavieb (cestné stavebníctvo). Dynamika výstavby diaľnic a železníc poskytla projektovým firmám v tejto oblasti významnú konjunktúru. V oblasti pozemného stavebníctva vidím tiež malý progres, ktorý smeruje do priemyselnej výstavby a do aktivity niektorých developerov.

Ján Majerský

generálny riaditeľ, PROMA, s. r. o.

Z nášho hľadiska vývoj trhu ovplyvňujú viac verejné investície a očakávame, keď sa predpovede verejného investora splnia, určitý rast trhu v našom sektore.

Michael Bittsanský

konateľ, BUNG Slovensko s. r. o.

V inžinierskych stavbách, ktoré v portfóliu našej spoločnosti prevládajú, vývoj trhu projektových prác v roku 2015 jednoznačne viac ovplyvnia verejné investície ako tie súkromné. Najmä tie do diaľnic a rýchlostných ciest. Ale postupným vyčerpaním zdrojov z fondov EÚ budú získať na váhu aj tie súkromné, napríklad cez formu PPP projektov.

Martin Bakoš

generálny riaditeľ, Amberg Engineering Slovakia s. r. o.

V našej oblasti vývoj trhu projektových prác viac ovplyvnia verejné investície, hoci aj súkromné sú určite dôležité.

Peter Gemeran
konateľ-riaditeľ, Hydrocoop s. r. o.

Výhľad na rok 2016

Tržby projektových firiem by mali v roku 2015 v priemere rásť o 4,0 percenta

Výhľad na rok 2016 ukazuje, že budúci rok by mohol byť ďalším rokom pozvoľného rastu objemu sektora. Riaditelia firiem predikujú, že rast by mal v priemere dosiahnuť 3,3 percenta (oproti roku 2015).

V oblasti vývoja tržieb projektových spoločností je rovnako zreteľné očakávanie rastu, ktorý spoločnosti dávajú do súvislosti s celkovým vývojom trhu a odvodzujú od neho pozitívny dopad na svoje tržby. Výhľad na rok 2015 ukazuje, že rast svojich tržieb očakáva šesť z desiatich spoločností (57 %). Naopak, pokles očakáva len zhruba sedmina spoločností (16 %). Vážený priemer odpovedí všetkých opýtaných riaditeľov signalizuje rast tržieb v roku 2015 o 4,0 percenta.

V roku 2015 predpokladáme v našom segmente inžinierskych stavieb zvýšený počet verejných súťaží a dúfame, že budeme dostatočne úspešní na naplnenie našich plánov. Čo je však dôležité, aby obstarávatelia konečne zmenili metodiku pri stanovovaní kritérií v tendroch a používali kritérium ekonomicky najvýhodnejšej ponuky a nie iba najnižšej ceny. Rozhodujúce bude aj to, či obstarávatelia stanovia predpokladanú hodnotu zákazky (PHZ) seriózne a už sa nevyskytnú prípady, že obstarávateľ zníži PHZ výrazne pod obvyklú cenu podľa cenníkov projektových a inžinierskych prác. Na expanziu do nových segmentov sme už viac rokov pripravení. Pokiaľ však budú naše súčasné kapacity pokryté, expanziu tak ako aj v minulých rokoch odložíme.

Slavomír Podmanický
generálny riaditeľ, REMING Consult a. s.

Na tento rok ešte plánujeme mierny rast tržieb oproti minulému roku, kedy sme tržby zdvojnásobili oproti roku 2013. Vďaka rozsiahlemu tímu interných architektov, projektantov a profesionistov si dokážeme poradiť aj s veľkými projektami. Rast tržieb skôr plánujeme dosiahnuť investíciami do „technológií“, kde sme minulý rok prešli na projektovanie v BIM, ktoré nám urýchľuje spracovanie projektov a zjednodušuje ich priebežné zmeny, čím dokážeme byť konkurencieschopnejší vzhľadom na vyššiu efektivitu zamestnancov.

Dušan Štefanides
riaditeľ, Helika s. r. o.

Rast tržieb plánujeme. Chceli by sme ho dosiahnuť kombináciou rastu objemu zákaziek a rastom ich cien. Doterajšie ceny boli veľmi často na hranici prežitia a nezodpovedali ani základnej reprodukcii v rámci spoločnosti.

Peter Gemeran
konateľ-riaditeľ, Hydrocoop s. r. o.

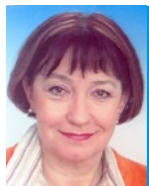
Rast tržieb bude dosiahnutý predovšetkým rastom objemu zákaziek

Rast tržieb plánujú spoločnosti dosiahnuť predovšetkým rastom objemu zákaziek (potvrďuje 76 % riaditeľov). S väčším odstupom potom firmy zmieňujú expanziu do nových segmentov projektovania v rámci SR (potvrďuje 13 % riaditeľov). Rast cien, expanziu do zahraničia alebo akvizície iných firiem riaditelia skôr nepredpokladajú. Situácia v segmentoch je veľmi podobná.

Rast tržieb by sa mal dosiahnuť rastom zákaziek, a dúfame že aj primeraným rastom cien, ktoré boli v minulých rokoch viac ako nedostačujúce.

Michael Bittsanský
konateľ, BUNG Slovensko s. r. o.

Rast tržieb plánujeme dosiahnuť rastom cien PP a novými technológiami BIM projektovania.

Edita Cmarková
konateľ, Planart s. r. o

V našej spoločnosti v roku 2015 predpokladáme rast tržieb prostredníctvom našich dcérskych spoločností v Česku a Rusku a hlavne z rozšírenia komplexných služieb v oblasti investičnej výstavby tak, ako tomu bolo už v roku 2014.

Ján Majerský
generálny riaditeľ, PROMA, s. r. o.

Rast tržieb plánujeme rastom objemu zákaziek u dobrých zákazníkov.

Jozef Bútora
riaditeľ, De Bondt s. r. o.

Rast tržieb systémovo neplánujeme. Máme flexibilnú štruktúru na prispôsobenie okamžitému dopytu, ktorý kolíše podľa ekonomickej situácie obstarávateľov. Iné obchodné činnosti mimo hlavnej odbornosti neplánujeme. Zameriavame sa na nízku nákladovosť a vysokú pridanú hodnotu a teda mieru vytvorenia zisku za každej trhovej situácie.

Igor Toth
výkonný riaditeľ, VPÚ DECO Bratislava a. s.

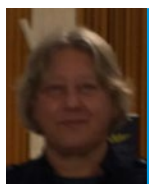
Predikcie vývoja tržieb v roku 2016 signalizujú ďalší rast

V predikciách na rok 2016 počítajú spoločnosti s ďalším rastom svojich tržieb a tento rast očakávajú štyria z desiatich riaditeľov (41 %). Necelá polovica spoločností (44 %) neočakáva v oblasti svojich tržieb pre rok 2016 žiadne zmeny a iba 15 % predpovedá ich pokles. V priemere by tržby mali rásť o 2,1 percenta.

Rast tržieb chceme dosiahnuť zvýšením objemu zákaziek spracovaných v našej spoločnosti. Obávam sa, že obecné rast cien v súčasných podmienkach stále nie je na programe dňa. Snažíme sa našich partnerov presvedčiť o dôležitosti vyšších cien a nezmyselnosti tendovania na košť práve kvalitnými službami a aj službami, v ktorých máme konkurenčnú výhodu (napríklad BIM, znalosť problematiky zelených stavieb a iné).

Peter Kysela
managing direktor, ATRIOS architects, s. r. o

Pokiaľ by rast tržieb mal nastať, tak len nárastom verejných obstarávaní štátnych organizácií, nakoľko je súkromný sektor ešte v útlme. Predpokladám, že nárast zisku by mohol súvisieť s výsledkom verejných obstarávaní a realizáciou zákaziek.

Mikuláš Hladký
konateľ spoločnosti, HH architekt, s. r. o.

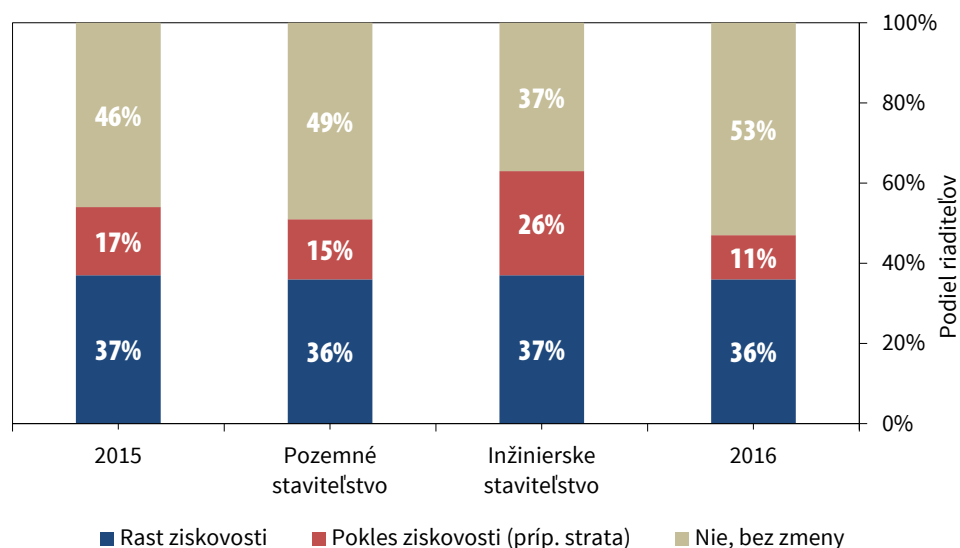
Snažiť sa iba o rast objemu zákaziek bez stabilizácie, resp. navýšenia ich cien je cestou do pekla. Ceny za projekčné práce a vykonávanie stavebného dozoru sú stále nízke a často nepokrývajú skutočné náklady. Preto sa snažíme stále viac a viac etablovať aj v zahraničí.

Martin Bakoš
generálny riaditeľ, Amberg Engineering Slovakia s. r. o.

Očakávaná ziskovosť zákaziek

Viac než tretina projektových spoločností (37 %) očakáva v tomto roku i zvýšenie ziskovosti (marží) svojich zákaziek, ďalšia necelá pätina (17 %) naopak očakáva, že ziskovosť poklesne (prípadne bude zaznamenaná strata). Ostávajúca časť firiem (46 %) zmeny v ziskovosti neočakáva, podľa ich slov rast objemu nebude dostatočný, aby to viedlo k oslabeniu tvrdej konkurencie na trhu a podarilo sa marže zvýšiť.

Zmena ziskovosti (marží)

Sebadôvera projektových spoločností

V lepšie výkony ako konkurencia a v jej prekonanie v roku 2015 verí viac ako tretina riaditeľov spoločností (39 %). Polovica spoločností (50 %) odhaduje svoj tržný podiel na rovnakej úrovni ako v minulom roku a ostávajúca desatina (11 %) očakáva pokles.

Situácia v segmentoch

Z pohľadu jednotlivých analyzovaných segmentov si viac verí segment inžinierskeho stavitel'stva. Zlepšenie svojho postavenia na trhu očakáva necelá polovica riaditeľov (47 %). V segmente pozemného stavitel'stva je sebadôvera nižšia – v prekonanie konkurencie veria aktuálne štyri z desiatich firiem (38 %). Výhľad na rok 2016 ukazuje, že zásadné zmeny by nemali nastať – v prekonanie konkurencie v roku 2016 verí viac ako tretina spoločností (37 %). Viac si veria opäť spoločnosti z inžinierskeho stavitel'stva vďaka očakávanému prílivu najmä ďalších verejných zákaziek.

Vyťaženie kapacít spoločností je na úrovni 79 percent

Vyťaženie kapacít projektových spoločností sa pohybuje na úrovni 79 percent. Pohľad optikou spoločností podľa zamerania ukazuje na rozdiely vo vyťaženi kapacít, keď väčšie priemerné vyťaženie udávajú firmy z inžinierskeho stavitel'stva (82 %). Spoločnosti zaoberajúce sa pozemným stavitel'stvom majú svoje kapacity využívané v priemere na 79 percent.

Štvrtina firiem plánuje rast počtu pracovníkov a zvýšenie svojich kapacít

Väčšina riaditeľov projektových spoločností neplánuje pre budúci rok zmenu počtu pracovníkov (potvrďuje 72 % riaditeľov). Pokiaľ majú spoločnosti v pláne zmenu, potom je to skôr rast počtu pracovníkov. Štvrtina firiem (24 %) plánuje rast počtu pracovníkov. Pokles počtu pracovníkov sa skôr nepredpokladá.

Vzhľadom na minuloročný 100 %-ný nárast zamestnancov v profesiách - stavebný inžinier a architekt, sa tento rok skôr chceme zamerať na skvalitnenie a zefektívnenie procesov pri projektovaní a zvyšovanie kapacít plánujeme skôr v odboroch profesných, ako doprava, VZT, elektro...

Dušan Štefanides
riaditeľ, Helika s. r. o.

Skôr, ako prijímať nových zamestnancov, sa budeme snažiť o efektívnejšie využívanie už existujúcich kapacít.

Martin Bakoš

generálny riaditeľ, Amberg Engineering Slovakia s. r. o.

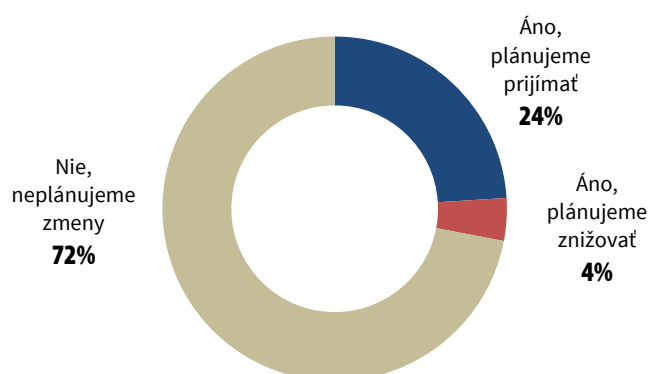

V prvom rade chceme vyťažiť kapacity vlastných zamestnancov, a keby to nemalo byť dostačujúce, rozšírili by sme stav zamestnancov o patričnú kapacitu.

Michael Bittsanský

konateľ, BUNG Slovensko s. r. o.

Plánujete v roku 2015 meniť rozsah svojich kapacít?

V súčasnej dobe sa snažíme hlavne stabilizovať existujúce kapacity.

Viliam Piták

riaditeľ organizačnej zložky Slovensko, HBH Projekt, s. r. o.

Prijímanie nových zamestnancov nevylučujeme, ale neočakávame nejakú zásadnú zmenu počtu zamestnancov.

Peter Gemeran

konateľ-riaditeľ, Hydrocoop s. r. o.

Počet zamestnancov sme zvyšovali v r. 2014, prípadnú ďalšiu potrebu kapacít budeme riešiť externými pracovníkmi.

Jozef Bútora

riaditeľ, De Bondt s. r. o.

Zvýšený objem práce chceme pokryť spoluprácou s externými pracovníkmi, ktorých prácu máme vyskúšanú a s ktorými spolupracujeme dlhodobo. Okrem toho brigádnikmi, ktorí majú vysoké nasadenie a ochotu učiť sa novým veciam od našich skúsených projektantov a architektov.

Peter Kysela

managing direktor, ATRIOS architects, s. r. o.

Nových zamestancov budeme prijímať podľa toho, ako uspejeme v oblasti nových kontraktov hlavne v zahraničí. Určite dôjde aj k optimalizácii odbornej štruktúry zamestnancov.

Ján Majerský
generálny riaditeľ, PROMA, s. r. o.

Neplánujeme prijímať zamestnancov podľa pracovných zmlúv, ak aj bude zvýšený dopyt na naše služby, vykrývame rozšírenie kapacít angažovaním našich samostatne existujúcich partnerov, čím dosahujeme flexibilitu na vykrytie akýchkoľvek požiadaviek trhu.

Igor Toth
výkonný riaditeľ, VPÚ DECO Bratislava a. s.

Nástupný plat absolventov

V najnovšom výskume sme sa tiež zamerali na úroveň a výšku odmeňovania zamestnancov v závislosti na skúsenostiach. Z výsledkov vyplýva, že priemerný hrubý plat vysokoškolačka (vrátane benefitov), keď do firmy nastupuje, je v prevažnej väčšine prípadov do 800 EUR (potvrdzuje 60 % riaditeľov). Štvrtina riaditeľov (26 %) potvrdzuje nástupný plat v rozmedzí 800 až tisíc EUR, ojedinele to môže byť až 1,2 tis. EUR a nástupný plat vysokoškolačkov nad touto hranicou je iba veľmi zriedka. Priemerný plat tohto človeka po piatich rokoch praxe dosahuje najčastejšie 800 až 1 200 EUR, ale výnimkou nie sú ani platy do 1 600 EUR.

Nástupný plat skúseného človeka

Pokiaľ do firmy nastupuje skúsený človek, pohybuje sa jeho nástupný plat najčastejšie medzi 800 až 1 000 EUR (potvrdzuje 42 % riaditeľov). Nástupné platy môžu byť aj však okolo hranice 1 600 EUR. Viac v tabuľke.

Odpovede v %	Priemerný nástupný plat vysokoškolačka	Priemerný plat po 5 rokoch	Priemerný nástupný plat skúseného
Do 800€	60	17	12
800-1000 €	26	26	42
1000-1200 €	8	19	15
1200-1400 €	1	11	8
1400-1600 €	5	21	14
Viac	0	6	9

V posledných rokoch bol rast miezd v našej spoločnosti miernejší. Z radov zamestnancov sme napriek tomu nezaznamenali žiadne výhrady. Je to o firemnej kultúre. Naši zamestnanci si vážia stabilitu firmy a vytvorené podmienky. Výsledky za minulý rok nám však dávajú príležitosť v roku 2015 realizovať niektoré pozitívne zmeny v mzdovej a sociálnej oblasti našich zamestnancov.

Slavomír Podmanický
generálny riaditeľ, REMING Consult a. s.

Vzhľadom na prechod na projektovanie v BIM, a tým aj vyššie požiadavky na zamestnancov, tlak na rast miezd určite pociťujeme, ale ide to ruka v ruku so zefektívnením ich práce.

Dušan Štefanides
riaditeľ, Helika s. r. o.

V roku 2010 sme boli nútení pristúpiť ku korekcii miezd smerom dole a následnej stagnácii. Dá sa povedať, že v súčasnej dobe sa trh projektových prác mierne oživuje a s nárastom prác začínajú projektanti vyvíjať tlak na zvýšenie miezd.

Viliam Piták

riaditeľ organizačnej zložky Slovensko, HBH Projekt, s. r. o.

Nie, zatiaľ takýto tlak necítíme. Spoluprácu s našimi kolegami máme založenú nielen na báze mzdy ale aj iných benefitov, ktoré poskytuje naša spoločnosť. Dôležitý je pre nás motivovaný kolega, ktorého motivácia sa dá dosiahnuť aj inak ako zvýšením jeho finančnej odmeny.

Peter Kysela

managing direktor, ATRIOS architects, s. r. o.

Tlak na rast miezd nepocitujeme. Mzdová politika a štruktúra odmien je flexibilná a závisí od samotných výkonov zamestnancov. V obdobiach vysokej vyťaženia sú odmeny vyššie a v obdobiach bez dopytu sú platy základné. Základné platy a výška odmien sú nastavené od pracovnej pozície zamestnancov.

Igor Toth

výkonný riaditeľ, VPÚ DECO Bratislava a. s.

Tlak na nárast miezd pocitujeme už po celú dobu.

Michael Bittsanský

konateľ, BUNG Slovensko s. r. o.

Ten sme ani nikdy nepocitovali, lebo v systéme odmeňovania je dôležité osobné ohodnotenie podľa výsledku. Ten, kto je úspešný a má výsledky a prináša tržby, musí byť odmenený. Tí, ktorí to nedokážu, majú výplatu. Treba však zodpovedne povedať, že v čase krízy, kedy tržby nedosahujú plánované obraty, musíte riešiť výšku odmeny aj s prihliadnutím na tento fakt a podmienky.

Ján Majerský

generálny riaditeľ, PROMA, s. r. o.

Áno, tlak na rast miezd pocitujeme.

Jozef Bútora

riaditeľ, De Bondt s. r. o.

Tlak na rast miezd, ako aj na rast ostatných nákladov spoločnosti pocitujeme permanentne.

Peter Gemeran

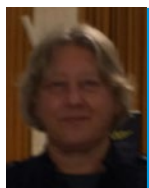
konateľ-riaditeľ, Hydrocoop s. r. o.

U bežných zamestnancov nie. Určité náznaky sú pri pozíciách ako hlavný inžinier projektu alebo skúsený zodpovedný projektant s dlhoročnou praxou. Takých je totiž na trhu pomerne málo.

Martin Bakoš

generálny riaditeľ, Amberg Engineering Slovakia s. r. o.

Jednoznačne áno, pretože je to nielen u zamestnancov, ale hlavne u architektov, kde nie je uzákonený žiadny honorárový poriadok resp. nie je legislatívne podložený a v našich podmienkach sú honoráre za našu činnosť až priam žalostne podcenené a vôbec nezodpovedajú náročnosti a zodpovednosti za našu prácu. Dovolím si povedať, že v tejto oblasti treba pridať minimálne 100 % za výkon projektových a inžinierskych prác a minimálne uzákoniť, kedy sa nesmie prekročiť minimálna hranica honoráru v závislosti na výške investície - potom už možno počítať aj so zvýšením platov zamestnancov v projekci - bude z čoho mzdy zvýšiť. Pokiaľ toto opatrenie nenastane, bude profesia architekta a zodpovedajúcich profesistov naďalej na značne podcenej úrovni nezodpovedajúcej odbornej a spoločenskej úrovni štátu ako súčasť EÚ.

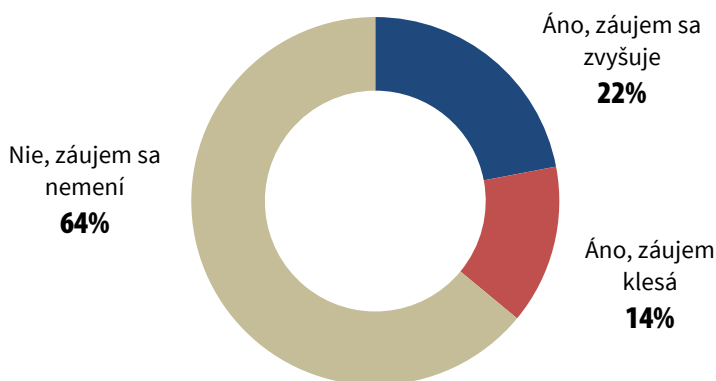
Mikuláš Hladký

konateľ spoločnosti, HH architekt, s. r. o.

Záujem študentov o prax sa skôr nemení

Podľa informácií riaditeľov projektových spoločností sa záujem študentov o možnosť získania praxe popri štúdiu (v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi) skôr nemení. Pätina znamenala nárast a sedmina dokonca pokles záujmu o prax popri štúdiu. Výrazný pokles záujmu študentov uvádzajú spoločnosti z inžinierskeho staviteľstva.

Pozorujete zmenu záujmu študentov o možnosť získania praxe popri štúdiu?

Výrobno-administratívna budova Kežmarok, Ruukki Forma™ Liberta 500 PU 100

Kontakty

The Central and Eastern European Construction (CEEC) Research

CEEC Research je najväčším výskumom stavebníctva v krajinách strednej a východnej Európy. Bol založený v roku 2005 a odvtedy bezplatne poskytuje štúdie o aktuálnom stave a očakávanom vývoji stavebníctva v desiatich krajinách strednej a východnej Európy. Všetky naše štúdie a analýzy sú založené výhradne na údajoch získaných z pravidelných štrukturovaných rozhovorov s kľúčovými predstaviteľmi vybraných najväčších, stredných i malých stavebných spoločností.

CEEC Research okrem pravidelných a bezplatných analýz stavebníctva organizuje aj Stretnutia lídrov stavebných spoločností, ktorých sa zúčastňujú generálni riaditelia najvýznamnejších stavebných, projektových i developerských spoločností, prezidenti najväčších zväzov, cechov a komôr z oblasti stavebníctva a taktiež aj ministri a najvyšší predstavitelia štátov vybraných krajín.

Jiří Vacek

Riaditeľ spoločnosti
CEEC Research s.r.o.
Tel.: +421 949 213 170
Tel.: +420 774 325 111
E-mail: vacek@ceec.eu

www.ceec.eu

Považská cementáreň, a.s., Ladce je najstaršia cementáreň na Slovensku, ktorá sa stala realizáciou významných investícií jednou z najmodernejších v stredoeurópskom regióne. Už 125 rokov prinášajú generácie ladeckých cementárov špičkové cementy všetkých pevnostných tried, ktorými zlepšujeme kvalitu života obyvateľov na Slovensku. Komerčný úspech cementov z Ladiec pramení z nadštandardnej úrovne fyzikálno-chemických vlastností ako aj z ústretového plnenia požiadaviek našich spokojných zákazníkov. Používaním progresívnych technológií v oblasti využívania alternatívnych palív chránime životné prostredie a stali sme sa lídrom vo využívaní ekotechnológií v cementárskom priemysle. „Pomáhame realizovať Vaše plány“ www.pcla.sk

Považská cementáreň, a.s.

ul. Janka Kráľa
018 63 Ladce
Tel.: +421/42/4603 111
Fax: +421/42/4603 386
E-mail: pcla@pcla.sk

www.pcla.sk

Saint-Gobain Weber patrí medzi popredné subjekty v oblasti priemyselnej výroby fasádnych materiálov a materiálov na povrchovú úpravu v interiéroch.

Pre stvárnenie fasád na novostavbách a pre potreby rekonštrukcií starších objektov ponúka Saint-Gobain Weber širokú paletu materiálov, ktorých sortiment je výsledkom dlhoročného sledovania požiadaviek zákazníkov. Každá stavba je navrhnutá na mieru podľa potreby.

Vo všeobecnosti odborník zo stavebníctva spája s menom Saint-Gobain Weber garantovanú a overenú kvalitu s dlhoročnou skúsenosťou.

**Saint-Gobain Construction Products, s.r.o.
divízia Weber – Terranova**

Stará Vajnorská 139
831 04 Bratislava
Tel.: +421 (2) 44 45 30 22
Fax: + 421 (2) 44 45 11 07
E-mail: info@weber-terranova.sk

www.weber-terranova.sk

Ramirent

Spoločnosť Ramirent ponúka na prenájom veľké aj malé mechanizácie, kontajnery, lešenia či pracovné plošiny. Náš strojový park spĺňa najvyššie kritériá kvality a bezpečnosti. Okrem prenájmu ponúkame svojim klientom ďalšie služby ako prenájom stroja s obsluhou, poradenské služby či servis a predaj náhradných dielov.

Ramirent je organizáciou, ktorá pracuje na základe vysokej úrovne ochrany zdravia, bezpečnosti a ochrany životného prostredia. Prenájom je podľa definície priateľského riešenia pre životné prostredie: prenájom stavebných strojov je pro-environmentálna možnosť v porovnaní s jeho kúpou.

Ramirent spol. s r.o.

Opletalova 65
84107 Bratislava, Slovenská republika

www.ramirent.sk

Združenie podnikateľských subjektov

OMC Invest, spol. s r.o. a AMINA real, s.r.o.

Predstavujeme Združenie dvoch podnikateľských subjektov za účelom prípravy a realizácie bytových objektov, určených pre obecné nájomné bývanie. Vo svojom podnikateľskom portfóliu ponúkame komplexné služby, súvisiace s predprojektovou, projektovou a inžinierskou prípravou bytových stavieb a ich následnú realizáciu, s dôrazom na prefinancovanie investície podľa aktuálnych podmienok platnej legislatívy (ŠFRB, Ministerstvo DVaRR SR).

Výsledným produktom je skolaudovaný bytový dom v spolupráci s autoritami konkrétnych obcí.

O.M.C. Invest spol. s r.o. má ďalej v portfóliu služieb výrobu masívneho nábytku na mieru vo vidieckom štýle divízia Calvin Wood a sprostredkovanie nákupu a predaja poľnohospodárskej pôdy.

Mário Červenka, konateľ

Holubyho 41, 902 01 Pezinok
Mobil: 00421/903 477 516
e-mail: cervenka@omcinvest.com

Dušan Semančík, konateľ

AMINA real, s.r.o.
Karadžičova 6, 821 08 Bratislava
Mobil: 00421/ 905 892 450
e-mail: amina1.ds@gmail.com

REMI CONSULT a.s.

Spoločnosť REMING CONSULT a.s. je projektová, inžinierska a konzultačná spoločnosť. Svojim zákazníkom ponúka komplexné služby pri príprave a riadení projektov dopravnej infraštruktúry, občianskej, bytovej a administratívnej výstavby, inžinierskych a priemyselných stavieb.

Rozvoj spoločnosti REMING CONSULT a.s. je postavený na princípoch fungujúceho systému riadenia kvality, na spoľahlivosti, odbornosti, kreativnosti, ekologickej disciplíne a na etike podnikania.

Sídlo spoločnosti

Trnavská cesta 27, 831 04 Bratislava 3
Slovenská republika
E-mail: reming@reming.sk
Tel.: 00 421 2 / 55 56 61 61

Stredisko v Žiline

Na bráne 4, 010 01 Žilina
Slovenská republika
Tel.: 00 421 41 / 701 07 10

Generali Poistovňa, a. s.

Poistovňa Generali patrí do prvej trojky najsilnejších poisťovní na slovenskom trhu. Je súčasťou jednej z najväčších poisťovacích skupín v strednej a vo východnej Európe – Generali CEE Holding, ktorá riadi obchodnú činnosť v desiatich krajinách strednej a východnej Európy a poskytuje služby viac ako jedenástim miliónom klientov. Tí tak môžu využívať výhody vyplývajúce zo silného medzinárodného zázemia, ako aj zo silnej tradície poisťovne v oblasti životného aj neživotného poistenia.

Kvalitné produkty

Poistovňa Generali poskytuje kompletné portfólio životného aj neživotného poistenia, poistenia pre malých a stredných podnikateľov, ako aj individuálnych riešení pre veľkých klientov. Cieľom poisťovne je neustále monitorovať požiadavky trhu a prinášať klientom kvalitné a inovatívne produkty, ktoré sa pravidelne umiestňujú na popredných miestach v prestížnych súťažiach poisťovní a finančných inštitúcií.

Prvotriedne služby a servis

Pretože chceme byť aj naďalej spoľahlivým partnerom v oblasti poistenia, sú pre nás v Generali prvoradé služby pre klienta. Neustále zavádzame najmodernejšie systémy a stavíme na profesionalite a odbornosti zamestnancov. Naším klientom tak poskytujeme maximálny komfort a prvotriedny servis – od kvalitného poisťového poradenstva, cez manažment poisťky, až po rýchlu likvidáciu poisťných udalostí. Prostredníctvom nášho Kontaktného centra sme našim klientom k dispozícii vždy, keď nás potrebujú. Poradíme, ako postupovať pri poisťnej udalosti, prípadne zorganizujeme pomoc a pomôžeme napraviť škody. V súčasnosti sme klientom k dispozícii aj prostredníctvom viac ako 100 pobočiek a zároveň ponúkame moderné formy poistenia cez telefón a internet.

Okrem poistenia sa snažíme pomáhať aj všade tam, kde ide o dobrú vec. Preto sme už dlhodobo stabilným partnerom kultúrnych podujatí, ako aj športových a charitatívnych projektov na Slovensku.

Sídlo spoločnosti:

Generali Poistovňa, a. s.

Lamačská cesta 3/A
841 04 Bratislava
Tel.: 0850 111 117

www.generali.sk

SKANSKA

Skanska SK a.s.

Skanska je stavebná a developerská skupina pôsobiaca v Slovenskej a Českej republike, je súčasťou svetového koncernu Skanska so sídlom vo Švédsku. Pôsobí na vybraných trhoch v Európe - Švédsko, Nórsko, Fínsko, Veľká Británia, Rumunsko, Poľsko, Česká republika a Slovensko a USA. Aktuálne zamestnáva takmer 60 000 zamestnancov a akcie spoločnosti sú obchodovateľné na štokholmskej burze.

Na Slovensku pôsobí Skanska SK a.s. a prostredníctvom svojich piatich závodov pokrýva všetky segmenty stavebníctva - pozemné, dopravné i železničné stavby. V oblasti pozemného staviteľstva stavíme bytové komplexy, občianske, priemyselné, inžinierske a ekologické stavby. V oblasti dopravného staviteľstva sa sústreďujeme na cestné, koľajové a podzemné stavby, realizujeme mostné diela a ponúkame špecializované činnosti. Taktiež prevádzkujeme obalovačky pre výrobu asfaltových zmesí.

Našou prioritou je tím kvalifikovaných a motivovaných zamestnancov, naše hodnoty sú etika podnikania, bezpečnosť práce, zelené staviteľstvo a orientácia na zákazníka. Presadzujeme princípy spoločensky zodpovedného podnikania v oblasti environmentálnej, sociálnej i ekonomickej.

Skanska SK a.s.

Krajná 29
821 04 Bratislava
Tel.: +421 248 295 111
Fax: +421 248 295 112
E-mail: skanska@skanska.sk

www.skanska.sk

Závod Cesty, mosty SK, Krajná 29, 821 04 Bratislava, tel.: +421 248 295 111
Závod Tunely SK, Košovská cesta 16, 971 74 Prievidza, tel.: +421 465 190 111
Závod Železničné staviteľstvo SK, Krajná 29, 821 04 Bratislava, tel.: +421 248 295 111
Závod Pozemné staviteľstvo SK, Krajná 29, 821 04 Bratislava, tel.: +421 248 295 111
Závod Monolitické konštrukcie, Veľká Okružná 26A, 010 01 Žilina, tel.: +421 417 070 911

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie. Zodpovednosť za kroky podniknuté na základe tejto štúdie nebude akceptovaná.